

ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

ἐπιμέλεια: π. Κυριακού Τσουρού

Μέ σεβασμό στή μνήμη τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου καί ἐπιθυμώντας νά προβάλλουμε τήν πάντοτε ἐπίκαιρη καί κατά ἀξιοθαύμαστο τρόπο ὀρθή σκέψη του,

συνεχίζουμε τή δημοσίευση ἄρθρων του, πού προβάλλουν φλέγοντα κοινωνικά θέματα καί κυρίως τίς καταλυτικές συνέπειες ἀπό τή δραστηριότητα τῶν νεοφαναῶν αἰρέσεων.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ¹

τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου (+)

Τό ἰδανικό τῆς «κοινωνίας τῆς εὐημερίας καί τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν» πού ἐρωτεύθηκε παράφορα ὁ ἄνθρωπος τῆς Δύσεως, ὠδήγησε χωρίς ἀμφιβολία στό λεγόμενο «βιομηχανικό θαῦμα», ἀλλά ταυτόχρονα καί στήν ὀλοκληρωτική ἐκκοσμίκευσι. Ὁ ἄνθρωπος ἀποκόπηκε ἀπό τίς μεταφυσικές του ρίζες καί λησμόνησε ἐντελῶς τήν συγκεκριμένη θέσι πού ἔχει ταχθῆ γί' αὐτόν μέσα στήν ἁρμονία τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι, ἐγκαταλείποντας τή θέσι αὐτή, παρέσυρε καί τή λοιπή δημιουργία στήν δυσαρμονία, δημιουργώντας ἔτσι προβλήματα ἐντελῶς καινούργια, γνωστά μέ τόν ὄρο «οἰκολογικά προβλήματα».

Ἡ κοινωνία μας χαρακτηρίζεται σάν ἀντι-μεταφυσική· στηρίζεται στή θεωρία πώς ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά «κατασκευάσει» κάθε εἶδους «εὐτυχία», στήν ἰδεολογία τῆς «ἀποδόσεως». Πάνω σ' αὐτό τό θεμέλιο θέλουν πολλοί καί στήν πατρίδα μας νά οἰκοδομήσουν καί τήν αὐριανή κοινωνία τῶν παιδιῶν μας, γί' αὐτό φροντίζουν νά εἰσηγοῦνται τίς ἀνάλογες «μεταρρυθμίσεις» στήν ἑλληνική παιδεία, γιά

νά δημιουργήσουν τήν κατάλληλη «ὑποδομή»!

Ὁ Θεός ἐδημιούργησε τόν ἄνθρωπο νά τόν θέσῃ ὡς κέντρο τῆς δημιουργίας μέ σκοπό ὄχι νά καταστρέψῃ τήν ἁρμονία καί τήν ἰσορροπία τῆς, ἀλλά νά τήν διατηρήσῃ, «νά ἐργάζεται καί νά φυλάττῃ» τόν παράδεισο τοῦ Θεοῦ (Γέν. β' 16). Ἀλλά καί ὁ ἄνθρωπος δέν ἦταν χωρίς «κέντρο». Βρισκόταν σέ κοινωνία μέ τόν Τριαδικό Θεό, τό πρωτότυπο τῆς πλήρους ἁρμονίας, τῆς πλήρους Τριαδικῆς ἀγάπης, τῆς κοινωνίας τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἔτσι ἡ θέσι αὐτή τοῦ ἀνθρώπου ἐναντι τῆς δημιουργίας καί ἡ προσωπική του σχέση μέ τόν Τριαδικό Θεό προσδιόριζε τήν ταυτότητά του καί τοῦ ἔδιδε τό βαθύτερο νόημα τῆς ζωῆς.

Κάτι τέτοιο δέν συμβαίνει στήν ἐποχή μας ὄχι μόνο στή Δύσι, ἀλλά καί στήν πατρίδα μας: σήμερα προπαγανδίζεται μέ θρησκευτικό θά ἔλεγα φανατισμό ἢ «χειραφέτησι»· ὁ «αὐτοπροσδιορισμός» καί ἡ «αὐτοδιάθεσι» τοῦ ἀνθρώπου. Τό «ἀξιολογικό κριτήριον», πού μερικοί θέλουν νά ἐπιβάλλουν στήν ἑλληνική ἐκπαίδευσι εἶναι τό «5+7=12», ἢ ἐκεῖνο πού οἱ ἴδιοι θεωροῦν γινῶσι «ἀξιόλογη, χρήσιμη, σημαντική».

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία πώς ὀλόκληρη ἡ κοινωνία τῆς «εὐημερίας καί τῶν κατα-

1. Διατηρήθηκαν ἡ ὀρθογραφία καί τὰ σημεῖα στίξεως τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ συγγραφέως.

ναλωτικῶν ἀγαθῶν» βασίστηκε σ' αὐτή τή «μαθηματική ἀλήθεια». Εἶναι ἐπομένως φυσικό νά ἐρμηνευθῆ ἀνάλογα καί τό δεύτερο «κριτήριο» τῆς «σωστῆς παιδείας», σύμφωνα βέβαια μέ τήν ἄποψι τῆς αὐτόκλητων «σωτήρων» τῆς Ἑλλάδος τοῦ μέλλοντος: «ἀξιόλογη γνῶσι» καί ἐπομένως ἄξια νά εἰσαχθῆ στά σχολεῖα μας εἶναι ἐκείνη πού συντελεῖ στήν ἀνάπτυξι τῆς «κοινωνίας τῆς εὐημερίας καί τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν», «χρήσιμη» εἶναι ἐκείνη πού ὑπηρετεῖ αὐτή τήν κοινωνία καί «σημαντική» εἶναι ἐκείνη πού χαρακτηρίζεται ἔτσι ἀπό τούς «προφήτες» μιᾶς τέτοιας κοινωνίας.

Ὅμως τό «πείραμα» αὐτό δοκιμάσθηκε τίς τελευταῖες δεκαετίες στή Δύσι. Τά ἀποτελέσματα ἦσαν τρομακτικά: ἀντί νά ὀδηγήσῃ τόν σύγχρονο ἄνθρωπο στόν «αὐτοπροσδιορισμό», τόν ὀδήγησε στήν ἀπώλεια τῆς προσωπικῆς του ταυτότητος· ἀντί νά φέρῃ τούς νέους στήν «αὐτοδιάθεσι», τούς ὠδήγησε στήν ὀλοκληρωτική ἄρνησι τῆς κοινωνίας ἢ τούς ὑπέταξε σέ ἐπιτήδειους ἄνθρώπους, πού ἔγκαιρα ἐπισήμαναν τά «κενά» τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας καί πρόσφεραν τά προϊόντα τους μέ διάφορους τίτλους καί βασική ὑπόσχεσι τό «νόημα τῆς ζωῆς»!

Ἡ Π.Σ., μιά δυτικογερμανίδα νέα, πού ἔπεσε στά δίκτυα τῆς φρικτῆς φασιστικῆς ὀργανώσεως τοῦ Σάν Μιούνγκ Μούν («ὁ κομμουνισμός εἶναι ὁ διάβολος, πρέπει νά ἐνταχθοῦμε στό στρατόπεδο τοῦ Θεοῦ - στό συνασπισμό τῆς Ἀμερικῆς - καί νά προετοιμασθοῦμε νά συντρίψουμε τόν κομμουνισμό στόν τρίτο παγκόσμιον πόλεμον, ὅποτε θά ἐγκατασταθῆ στή γῆ "ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ" κάτω ἀπό ἕνα κυβερνήτη καί μέ βάσι μίαν ἰδεολογία, τήν ἰδεολογία τοῦ Σάν Μιούνγκ Μούν»), ὁμολογεῖ σέ προσωπική της ἔκθεσι:

«Ἦδη στή διάρκεια τῶν μαθητικῶν μου χρόνων μέ ἐνοχλοῦσε ἡ ἀδικία, πού

ἔβρισκε ἔκφρασι στήν ἄνιση μεταχείριση μεταξύ τῶν παιδιῶν τῶν ἐργατῶν καί τῶν παιδιῶν τῶν πλουσίων ἀνθρώπων. Ὅλο καί περισσότερο σχηματίζοντο στό σχολεῖο μας μικρές πολιτικές ὁμάδες ἀριστερᾶς κατευθύνσεως. Αὐτές οἱ ὁμάδες μέ ἐξέλεξαν πρόεδρο τῆς τάξεως. Ἰδεολογικά ζητοῦσα ὑποστήριξι στήν ἀριστερά...

Ὅμως ἡ ἄγνοια τῶν ἀνθρώπων σχετικᾶ μέ τήν ὑπαρξί τους ἐδῶ στή γῆ μέ τρόμαζε. Συνειδητοποίησα αὐτό τό πρόβλημα καί ζητοῦσα ἐναλλακτικές λύσεις. Ὡς ἐκείνη τή στιγμή μου φαινόταν ὁ κομμουνισμός σάν ἡ καλλίτερη λύσι. Ὅμως ἡ πρᾶξι στίς κομμουνιστικές χώρες μέ ἀποθάρρυνε: βία, περιορισμός τῆς προσωπικῆς γνώμης· αὐτό δέν ἦταν ἡ ἀνθρώπινη μοῖρα.

Μέσω φίλων συστήθηκα σ' ἕνα μέλος τῆς Ἑνωτικῆς Ἐκκλησίας. Τό ἐπιχείρημα ὅτι πάνω ἀπό τό σῶμα βρίσκεται τό πνεῦμα καί ἄλλες ἀπόψεις τῶν "θεϊκῶν ἀρχῶν" τοῦ Μούν ἔγινε αἰτία νά προσχωρήσω στήν κίνησι αὐτή. Ὁ σκοπός μου, δηλαδή νά βοηθήσω νά γίνῃ αὐτός ὁ κόσμος καλλίτερος, δέν ἄλλαξε· ἀντίθετα ἐνισχύθηκε ἀκόμη περισσότερο μέ τή διδασκαλία τῆς Ἑνωτικῆς Ἐκκλησίας...».

Ἡ Π.Σ. δέν εἶναι μοναδικό παράδειγμα στή Γερμανία· σέ 200.000 ὑπολογίζονται οἱ νέοι ἐκεῖνοι πού βρίσκονται στά διάφορα κοινόβια ἀδίστακτων ἀνθρώπων, πού χρησιμοποιοῦν τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ καί ὑπόσχονται τό «νόημα τῆς ζωῆς» στή νεολαία τῆς κοινωνίας πού βασίστηκε στή λογική τοῦ «5+7=12». Νομίζουν πῶς βρῆκαν τό «σκοπὸ τῆς ζωῆς τους» καί πῶς ἐργάζονται γιά ἕνα «καλλίτερο κόσμον», ἐνῶ στήν πραγματικότητα ὑπηρετοῦν ξένα οἰκονομικοπολιτικά συμφέροντα.

Ἀναδημοσίευση ἀπό τό περιοδικό: «Παναγία ἢ Ἐλευθερώτρια», Μάρτιος 1983

ΠΗΓΕ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΑ;

του Πρωτοπρ. Βασιλείου Γεωργοπούλου
Επίκουρου Καθηγητού Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Στους «βεβήλους και γραώδεις μύθους» (Α' Τιμ. Δ, 7), πού επινοήθηκαν για να αμφισβητήσουν τό Πάνσεπτο Πρόσωπο του Θεανθρώπου Κυρίου, ανήκει και ο ισχυρισμός κάποιων, ότι δήθεν τό μοναδικό σέ περιεχόμενο κήρυγμά Του και τά άξεπέραστα θαύματά Του όφείλονται στό γεγονός, ότι κατά τό χρονικό διάστημα μεταξύ του 12^{ου} και 30^{ου} έτους τής ζωής Του πήγε στην Ίνδία. Έκει διδάχθηκε από Βραχμάνους ή και Βουδιστές δασκάλους τή σοφία και απέκτησε απόκρυφες δυνάμεις, μέσω των οποίων τελούσε τά θαύματα.

Έδω πρέπει να επισημάνουμε, ότι ο έν λόγω ισχυρισμός δέν είναι νέος. Είναι πολύ παλαιός. Είναι άποψη του Κέλσου (170 μ.Χ.) στή γνωστή πολεμική του κατά του Χριστού, στό έργο του «Άληθής Λόγος», μέ μία παραλλαγή μόνο ως προς τή χώρα. Ο Κέλσος θεωρούσε ως χώρα, στην οποία διδάχθηκε δήθεν τά μαγικά, τήν Αίγυπτο αντί τής Ίνδίας.

Στους νεώτερους χρόνους βλέπουμε τον παράλογο και ανιστόρητο αυτόν ισχυρισμό περί τής δήθεν μετάβασης του Ίησου στην Ίνδία, να τον αναφέρουν ο γνωστός Γερμανός φιλόσοφος Σοπενχάουερ στό δίτομο έργο του Parerga und Paralipomena, 1851, και ο Ρώσος Ν. Notowitsch, στό έργο του Die Lücke im Leben Jesu, Stuttgart, 1894.

Στή συνέχεια, ένδεικτικώς θα αναφέρουμε όρισμένα όνόματα. Η άποψη αυτή συζητιέται από τους Κ. Berna, Α. Faber-Kaiser, και επαναλαμβάνεται μετά βεβαιότητας από τον Η. Kersten¹.

1. Κ. Berna, Jesus ist nicht am Kreuz gestorben, 1957. Α. Faber-Kaiser, Jesus lebte in Indien, 1984.

Επιπλέον, έν προκειμένω, πρέπει να αναφέρουμε και τις τοποθετήσεις των J. Dimbeck και G. Gronbold², σχετικά μέ τό θέμα μας.

Στόν Έλληνικό χώρο ή άποψη αυτή εκπροσωπείται από τρεις συγγραφείς, τά βιβλία των οποίων, εκτός από τους έντυπωσιακούς τίτλους και τις ψευδοεπιστημονικές αναλύσεις περί δήθεν ανακαλύψεων και αποκαλύψεων, είναι δηλωτικά ήμιμάθειας και σύγχυσης.

Τήν άποψη όμως, περί τής δήθεν μετάβασης του Ίησου στην Ίνδία, τήν ύποστηρίζει και μία ισλαμική σέκτα, γνωστή μέ τό όνομα Αχμαντίγια (Ahmadiyya), μέ διαφορά όμως ως προς τό χρόνο και τά γεγονότα.

Σύμφωνα μέ τήν έν λόγω ισλαμική σέκτα, ο Χριστός δέν πέθανε στό Σταυρό. Μετά τον ύποτιθέμενο κατ' αυτούς θάνατό Του και τήν Ανάσταση, έφυγε και πήγε στην Ίνδία και συγκεκριμένα στό Κασμίρ. Έζησε εκεί, κήρυξε και πέθανε σέ ηλικία 120 χρόνων. Κατά τήν Ahmadiyya μάλιστα ο τάφος του βρίσκεται στό Srinagar³.

Βασικό έπιχείρημα των ύποστηρικτών τής άποψης περί μετάβασης του Χριστού στην Ίνδία είναι ο ισχυρισμός, ότι σιωπά ή Καινή Διαθήκη για τό χρονικό διάστημα πού μεσολαβεί μεταξύ του Ίησου δωδεκαετούς στό Ναό και τήν έναρξη τής δημόσιας δράσης Του.

Σιωπά όμως όντως ή Καινή Διαθήκη για τό έν λόγω χρονικό διάστημα του επίγειου βίου του Κυρίου;

2. J. Dimbeck, Die Jesus Fälscher Ein original wird entstellt, 1994. G. Gronbold, Jesus in Indien. Das Ende einer Legende, 1985.

3. Η. Gasper - J. Mueller - F. Valentin, Lexicon der Sekten, Sondergruppen und Weltanschauungen. 2001⁷, στ. 527.

ANNA ΜΠΟΥΡΔΑΚΟΥ (†) Μέλος τοῦ Πνευματικοῦ Συμβουλίου τῆς Π.Ε.Γ.

Στίς 29 Ὀκτωβρίου 2016, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ἡ ἐπίσειρά ἐτῶν ἐκλεκτή ἀρθρογράφος τοῦ περιοδικοῦ μας Ἄννα Μπουρδάκου. Ἡ ΠΕΓ καί ὁ «Διάλογος» στεροῦνται

μιά πολύτιμη συνεργάτρια. Ἡ ἀείμνηστη εἶχε ἐντρυφήσει καί μελετήσει σέ βάθος τήν δραστηριότητα καί τά κείμενα τῆς ἐταιρίας «Σκοπιά». Μετά τό τρίτομο μνη-

Μία προσεκτική μελέτη τοῦ Ἱεροῦ κειμένου ἀποδεικνύει τό ἀντίθετο. Ἡ ἀναφορά βεβαίως ἐκτενῶν ἀναφορῶν ἀπουσιάζει γί αὐτό τό χρονικό διάστημα τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ Κυρίου. Αὐτό ὅμως εἶναι κατανοητό γιατί ξέρουμε, ὅτι τά Ἱερά Εὐαγγέλια εἶναι μέν οἱ κατ' ἐξοχήν ἀξιόπιστες ἱστορικές πηγές σχετικά μέ τό πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου, δέν ἀποτελοῦν ὅμως βιογραφίες τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο ἐξάλλου μᾶς τό βεβαιώνει καί ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης σχετικά μέ τόν χαρακτήρα καί τόν σκοπό τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων. (Κεφ. 20, 30-31).

Τί ἀναφέρει λοιπόν, ἡ Καινή Διαθήκη;

Μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι μετά τήν ἐπιστροφή τοῦ Κυρίου ἀπό τά Ἱεροσόλυμα στή Ναζαρέτ καί ἀφοῦ ἔχει προηγηθεῖ τό θαυμαστό γεγονός τοῦ δωδεκαετοῦς Ἰησοῦ στό Ναό, ὅπου «ἐξίσταντο δέ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπί τῇ συνέσει καί ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ» (Λουκ. 2, 47), ὁ Κύριος παραμένει στή Ναζαρέτ συνεχῶς μαζί μέ τή Θεοτόκο καί τό μνηστήρα Ἰωσήφ. Σύμφωνα μέ τό Ἱερό Κείμενο «ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς» (Λουκ. 2, 51).

Τό συνεχές τῆς παραμονῆς του στήν ἄσημη Ναζαρέτ μέχρι τήν ἔναρξη τοῦ δημοσίου ἔργου Του ἐπιβεβαιώνεται καί μέ τίς μαρτυρίες τῶν ἰδίων τῶν συμπατριωτῶν Του. Ὁ Κύριος μιλώντας ἀργότερα στή συναγωγή τῆς Ναζαρέτ θά προκαλέσει τήν ἐκπληξη καί τήν ἀπορία τῶν συ-

μπατριωτῶν Του ἀπό τή σοφία τῶν λόγων Του καί τή δύναμη τῶν θαυμάτων Του.

Ἡ ἐκπληξή τους ἦταν μεγάλη, ἀκριβῶς, γιατί τό πρόσωπό Του τούς ἦταν γνωστό. Ἦξεραν ὅτι ὁ ἴδιος ἦταν μέχρι προτινός μέλος μιᾶς ἄσημης οἰκογένειας τῆς Ναζαρέτ (Ματθ. 13, 54-56. Μάρκ. 6, 13). Τό γεγονός αὐτό εἶναι ἐπιβεβαιωτικό τοῦ «ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς», καί ὅτι οὐδέποτε ἀπομακρύνθηκε ἀπό τήν πατρίδα Του, δηθεν γιά νά σπουδάσει ἢ νά ἀποκτήσει ἀπόκρυφες δυνάμεις.

Τήν ἴδια πραγματικότητα ὅμως τήν ἐπιβεβαιώνουν καί οἱ ἄλλοι Ἰουδαῖοι στά Ἱεροσόλυμα, ὅταν μέ ἀφορμή τῆ θαυμαστή διδασκαλία τοῦ Κυρίου στό Ναό, μέ ἀπορία θά ἀναφωνοῦν: «Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε μή μεμαθηκώς;» (Ἰωάν. 7, 15).

Ὁλοκληρώνοντας τίς ἐπισημάνσεις μας σχετικά μέ τήν ἀντίληψη τῆς δηθεν μετάβασης τοῦ Κυρίου στήν Ἰνδία κατά τό χρονικό διάστημα μεταξύ τοῦ 12^{ου} ἕως 30^{ου} ἔτους Του, πρέπει νά τονίσουμε, ὅτι ἡ ἐν λόγω ἀντίληψη ξεκινᾷ ἀπό ὀρθολογιστικές προϋποθέσεις, ἀγνοεῖ τό ἐξ Ἀποκαλύψεως φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας σχετικά μέ τό Πρόσωπο τοῦ Κυρίου καί βρίσκεται σέ πλήρη διάσταση μέ τήν ἀγιοπατερική ἐκκλησιαστική διδασκαλία.

Αποτελεῖ κλασικό παράδειγμα προσπάθειας νά ἀντικατασταθεῖ ἡ ἀλήθεια ἀπό τήν αὐθαιρεσία καί τίς φαντασιώσεις.

μειῶδες ἔργο τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου γιά τούς «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά», τά κείμενα τῆς Ἄννας Μπουρδάκου ὑπῆρξαν αὐθεντική πηγή γιά τούς μελετητές τῆς σύγχρονης δραστηριότητας τῆς ἐταιρίας «Σκοπιά». Ἡ Ἄννα Μπουρδάκου ἐπεσήμανε, μέ ἐκπληκτική ἰκανότητα, ὅλες τίς κατά καιρούς ἀλλαγές στίς διδασκαλίες τῆς ἐταιρίας, συγκρίνοντάς τις μέ τίς παλαιότερες θέσεις της, μέσα ἀπό τά ἴδια τά κείμενά της, στά ὁποῖα ἀνέτρεχε μέ ἐντυπωσιακή εὐχέρεια.

Τό πολῦτιμο ἔργο της ἐπεκτεινόταν, ὄχι μόνο στή συγκρότηση καί στήν τα-

κτική λειτουργία τῆς «Ομάδας Μελέτης τῆς δράσης τῆς ἐταιρίας Σκοπιά», ἀλλά καί στή βοήθεια γιά ἐπανένταξη στήν Ἐκκλησία, πρῶην ὀπαδῶν τῆς ἐταιρίας.

Στό παρόν τεῦχος δημοσιεύουμε τό τελευταῖο ἄρθρο της, τό ὁποῖο παρέδωσε στή Διεύθυνση τοῦ «Διαλόγου», λίγες ἡμέρες πρὶν τήν κοίμησή της.

Τά Μέλη τῆς ΠΕΓ καί οἱ συνεργάτες της προέπεμψαν τήν κοιμηθεῖσα ἀδελφή Ἄννα Μπουρδάκου μέ τήν εὐχή καί τήν προσευχή, ὅπως ὁ Κύριος τῆς ζωῆς ἀναπαύει τήν ψυχή της ἐν Χώρᾳ ζώντων.

π. Κυριακός Τσουρός

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΑ ΛΙΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙΟ

τῆς Ἄννας Μπουρδάκου (†)

Ἐπί σειρᾶ ἐτῶν ἡ «Σκοπιά», ἐκήρυττε ὅτι ὁ «ἄνθρωπος μέ τά λινά» καί «ὁ ἄνθρωπος μέ τό καλαμάρι», πού ἀναφέρεται στό Ἰεζεκιήλ θ' 2, 11 (κατά τό ἑβραϊκό κείμενο) εἶναι οἱ λεγόμενοι «χρισμένοι». Τώρα ἀλλάζει διδασκαλία καί τό νέο μήνυμα εἶναι, ὅτι «ὁ ἄνθρωπος μέ τά λινά» εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Παρουσιάζουμε πρῶτιστως τίς προηγούμενες διδασκαλίες τῆς ἐταιρίας.

1932, ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ, τόμος Γ' σελ. 88: «Εἰς τόν ἄνθρωπο μέ τό καλαμάρι... ὅστις εἶναι ἡ τάξη τοῦ πιστοῦ δούλου τό ὑπόλοιπον, δίδεται ἡ ἐντολή νά διέλθῃ διά τῆς πόλεως καί νά κάμῃ τό σημεῖον ἐπὶ τῶν μετώπων πάντων...».

1936, ΠΛΟΥΤΗ, σελ. 29: «Ὁ ἄνθρωπος μέ τό καλαμάρι τοῦ γραμματέως (παριστᾶ) ἐξεικονίζει τόν πιστό καί φρόνιμο δούλο τό ὄρατό τῆς ὀργανώσεως».

1961, Ἁγιασθήτω τό ὄνομά σου, σελ. 331: «Ἀπό τό 1935 καί ἐμπρός τό χρισμένο ὑπόλοιπον ὁ συμβολικός "ἄνθρωπος μέ τά λινά" κατέβαλε εἰδικές προσπάθειες

νά διαχωρίσει τά ἄλλα πρόβατα ἀπό τά ἐρίφια».

Βεβαίως, σέ πολλά ἐντυπα τῆς «Σκοπιᾶς» διαβάζομε ὅτι, τά πρόβατα ἀπό τά ἐρίφια τά χωρίζει ὁ Ἰησοῦς Χριστός καί ὄχι ἡ ἐταιρία, πού τότε ἦταν ὁ «ἄνθρωπος μέ τά λινά». Αὐτά ἔλεγε τό «κανάλι τοῦ Θεοῦ», χωρίς αἰδῶ.

1973, Χιλιετής Βασιλεία, σελ. 266: «Διεκδίκηση τόμος Α', ἔδωσε λεπτομερή ἐξέταση τοῦ Θ' κεφαλαίου τοῦ Ἰεζεκιήλ, γιά τόν ἄνδρα μέ τά λινά καί εἶχε τό καλαμάρι τοῦ γραμματέα... ἔπρεπε νά γίνῃ ἓνα ἔργο σημείωσης ἀπό τό **χρισμένο ὑπόλοιπο**, γιά χάρι τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς πού ἦταν ὅμοιοι μέ τά πρόβατα... αὐτό ἦταν ἓνα ζωοσωτήριον ἔργο, ἀφοῦ ὅπως δείχνουν οἱ Γραφές μόνο οἱ σημειωμένοι θά διαφυλαχθοῦν ζωντανοί μαζί μέ τό χρισμένο ὑπόλοιπο μέσα ἀπό τήν ἐρχόμενη "μεγάλη θλίψη". Αὐτοὶ γίνονται ἐπίγειοι ὑπήκοοι τῆς Βασιλείας».

1984, Ἐπιβίωση, σελ. 96: «Ἐχετε πραγματικά τό σημεῖο πού χρειάζεται γιά ἐπιβίω-

ση; Πρέπει νά σημειωθοῦν ἀπό τόν ἄνθρωπο πού ἔχει τό καλαμάρι τοῦ γραμματέα. Τά **γεγονότα** δείχνουν ὅτι ἡ τάξη τοῦ πιστοῦ καί φρόνιμου δούλου εἶναι ἐκείνη πού κάνει τό ἔργο σημειώματος σήμερα. Ὅλοι ὅσοι θέλουν τό σημάδι τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ Θεοῦ, πρέπει νά δεχθοῦν τή διδαχή πού παρέχει ὁ Ἰεχωβά μέσω αὐτῆς τῆς τάξης τοῦ δούλου καί νά γίνουν ἀληθινά λάτρεις τοῦ Ἰεχωβά».

Καί τώρα ἔρχεται τό «ζωηρότερο φῶς»:

Ἰούνιος 2016, «Σκοπιά», σελ. 16: «Ποιός εἶναι ὁ ἄντρας με το μελανοδοχείο; υπήρχε ἡ ἀποψη ὅτι ἐκεῖνοι που ανταποκρίνονται ευνοϊκά στα ἀγγέλματα και κηρύττουν, λαμβάνουν το σημάδι για ἐπιβίωση. Εκείνοι που κάνουν, δηλαδή υποστηρίζουν ὅσια τους ἀδελφούς του Χριστοῦ, θα λάβουν το σημάδι τῆς ἐπιβίωσης στη διάρκεια τῆς μεγάλης κρίσης. Ὁ ἄνθρωπος με το καλαμάρι εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός».

Αὐτά λοιπόν λέει σήμερα ἡ «Σκοπιά» πού ὅπως ὑποστηρίζει εἶναι «ὁ μόνος συλλογικός ἀγωγός τοῦ Θεοῦ γιά τή ροή τῆς βιβλικῆς ἀληθείας στους ἀνθρώπους ἐπάνω στή γῆ» («Σκοπιά» 1960, σ. 471), σέ ἀντίθεση μέ ὅσα ἔλεγε τόσα χρόνια τώρα.

Ὅμως, στό βιβλίο Ἐπιβίωση ἔγραφε ἡ «Σκοπιά» ὅτι «ὅσοι θέλουν τό σημάδι τῆς ἐπιδοκιμασίας τοῦ Θεοῦ, πρέπει νά δεχθοῦν τήν διδαχή πού παρέχει ὁ Ἰεχωβά μέσω τῆς τάξης τοῦ δούλου». Ὁ «ἄνθρωπος μέ τό καλαμάρι», λοιπόν δέν εἶναι πιά ἡ «τάξη τοῦ δούλου», ἀλλά ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ «ἀγωγός τοῦ Θεοῦ» ἔκανε λοιπόν λάθος. Πότε; τότε πού ἔλεγε ὅτι «ὁ ἄνθρωπος μέ τὰ λινά καί τό καλαμάρι εἶναι τό “ὑπόλοιπο”» ἢ τώρα πού ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι ὁ Χριστός;

Ἀλλά ὁ Θεός εἶναι ἡ Ἀλήθεια. Ὁ δούλος λοιπόν ψεύδεται καί διδάσκει διαφορετικές καί ψευδεῖς διδασκαλίες. Πρόσφατο παράδειγμα τό κείμενο τῆς ἐταιρίας «Σκοπιά» τῆς 16.6.2016. Τό μόνο πού παραμένει ἀμε-

τάβλητο, γιά τήν ὥρα, στίς διδασκαλίες τῆς, εἶναι οἱ «δύο ἐλπίδες»: Ἡ ἐταιρία δηλαδή ἐξακολουθεῖ νά διδάσκει ὅτι γιά τούς ὀπαδούς τῆς ὑπάρχουν δύο προορισμοί, «δύο ἐλπίδες» ἢ γήινη γιά τούς πολλούς καί γιά μερικούς ἢ οὐράνια. Κι αὐτό βέβαια εἶναι κακοποίηση τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί ἀλλοίωση τῆς διδασκαλίας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Διαβάζομε στό Ἐφεσ. δ' 4: «Ἐν σῶμα καί ἐν Πνεῦμα, καθώς καί προσεκληθήτε μέ **μία ἐλπίδα**, τῆς προσκλήσεώς σας· εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν Βάπτισμα». Καί στό Γαλ. γ' 26-29 διαβάζομε: «Διότι πάντες εἰσθε υἱοὶ Θεοῦ διά τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἐπειδή ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστόν, Χριστόν ἐνεδύθητε. Δέν εἶναι πλέον Ἰουδαῖος οὐδέ Ἕλλην· δέν εἶναι δούλος οὐδέ ἐλεύθερος δέν εἶναι ἄρσεν καί θῆλυ· διότι πάντες σεῖς εἰσθε εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἐάν δέ εἰσθε τοῦ Χριστοῦ ἄρα εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ καί κατά τήν ἐπαγγελίαν κληρονόμοι». Τέλος, στό Ἐβραίους ια' 11-16, διαβάζομε: «Διά πίστεως καί αὐτή ἡ Σάρρα ἔλαβεν δύναμιν εἰς τό νά συλάβῃ σπέρμα καί παρὰ καιρόν ἡλικίας ἐγέννησε ἐπειδή ἐστοχάσθη πιστόν τόν ὑποσχεθέντα. Διά τοῦτο καί ἐξ ἑνός, μάλιστα νεκρωμένου, ἐγεννήθησαν, καθώς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ κατά τό πλῆθος καί ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τό χεῖλος τῆς θαλάσσης ἣτις δέν δύναται νά ἀριθμηθῇ. Ἐν πίστει ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μή λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλά μακρόθεν ἰδόντες αὐτά, καί πεισθέντες καί ἐγκολπωθέντες καί ὁμολογήσαντες, ὅτι εἶναι ξένοι καί παρεπίδημοι ἐπί τῆς γῆς. Διότι οἱ λέγοντες τοιαῦτα, δεικνύουσιν ὅτι ζητοῦσι πατρίδα. Καί ἐάν μὲν ἐνεθυμοῦντο ἐκείνην ἐξ ἧς ἐξῆλθον, ἤθελον εὑρεῖν καιρόν νά ἐπιστρέψωσι. **Τώρα ὅμως ἐπιθυμοῦσι καλητέραν, τουτέστιν ἐπουράνον**· διά τοῦτο ὁ Θεός δέν ἐπαισχύνεται αὐτούς, νά λέγηται Θεός αὐτῶν· διότι ἠτοίμασε δι' αὐτούς πόλιν».

ΤΖΙΝΤΟΥ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ. ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ, ΜΑΪΤΡΕΓΙΑ ἢ ΝΕΟΕΠΟΧΙΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ;

τοῦ κ. Ἰωάννου Μηλιώνη

(β' μέρος)

Μετά τόν πόλεμο, ὁ Κρισναμούρτι ξεκίνησε διαλέξεις, συναντήσεις καί συζητήσεις, σχετικές μέ τά καθήκοντά του ὡς κεφαλή τοῦ «ΤΑΑ», σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο, συνοδευόμενος ἀπό τόν Νίτυα, πού εἶχε ἀναγορευθεῖ «Γραμματέας Ὁργάνωσης» τοῦ Τάγματος¹. Ὅλη αὐτή τήν περίοδο συνέχισε νά συγγράφει. Τό περιεχόμενο τῶν συνομιλιῶν του καί τά γραπτά του, περιστρέφονταν γύρω ἀπό τό ἔργο τοῦ Τάγματος καί τῶν μελῶν του, στά πλαίσια τῆς προετοιμασίας του γιά τήν «Ἐλευση».

Σάν ὁμιλητής δυσκολεύεται στήν ἀρχή. Ἀλλά ἡ ἐκφορά τοῦ λόγου βελτιώνεται

σταδιακά καί ἀποκτᾶται ἡ ἐμπιστοσύνη· ἔτσι, ἀπέκτησε τελικά εὐχέρεια στίς διαλέξεις καί στίς συνομιλίες².

Στά 26 του χρόνια, ὁ Κρισναμούρτι ἀποκτᾶ ρομαντική σχέση μέ τήν 17χρονη Ἀμερικανίδα Ἑλεν Νόθ Νίαρινγκ (Helen Knothe Nearing), κόρη οἰκογένειας Θεοσοφιστῶν, τό 1921. Ἡ ἐμπειρία αὐτή στραγγαλίζεται ἀπό τή διαπίστωση ὅτι τό ἔργο του καί ἡ ἀναμενόμενη ζωή ἀποστολή του, ἀποκλείουν αὐτό, πού σέ ἄλλη περίπτωση θά ἐθεωρεῖτο σύνηθες καί φυσιολογικό. Ἔτσι ἡ σχέση διαλύεται σύντομα³.

1. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Years of Awakening, 1η ἐκδ., 1975, Farrar Straus & Giroux, Ν. Υ., σ. 125.

2. Στό ἴδιο, σσ. 134-35, 171-17.

3. Στό ἴδιο, σσ. 114, 118, 131-132, 258.

Ὅπως διαπιστώνουμε λοιπόν στήν Ἁγία Γραφή ἡ ἐλπίδα εἶναι μία, οὐράνια. Τό συμπέρασμα, εἶναι ὅτι ὁ δούλος ἀπό τήν ἀρχή τῆς ιδρύσεως τῆς ἐταιρίας «Σκοπιά» καί μέχρι σήμερα ἀλλάζει συνεχῶς τίς διδασκαλίες του. Παράδειγμα τό τελευταῖο κείμενο τοῦ Ἰουνίου 2016, ὅπου διδάσκει ὅτι ὁ «ἄνθρωπος μέ τά λινά» δέν εἶναι πλέον τό «χρισμένο ὑπόλοιπο», ἀλλά ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Μέ τόν τρόπο αὐτό βεβαιώνει τήν ταυτότητά της, ὡς ψευδοπροφήτη.

Μακάρι ὅμως νά ἐννοῦσε ἡ «Σκοπιά» τόν Ἰησοῦ Χριστό ὅπως ἡ Ἁγία Γραφή Τόν διδάσκει, δηλαδή ὡς τό δεύτερο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τότε πράγματι ὁ Χριστός θά ἦταν ὁ μοναδικός σωτήρας. Καί τοῦτο

διότι ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ μέ τήν σάρκωσή Του, προσλαμβάνει τόν ἄνθρωπο καί τόν σώζει (Πράξ. β' 21 καί Ρωμ. ι' 8-13).

Ὅμως ἄλλα πιστεύει καί διδάσκει ἡ «Σκοπιά» γιά τόν Χριστό, διαστρεβλώνοντας καί σ' αὐτό τό θέμα τήν Ἁγία Γραφή, ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ἀπλῶς «ὁ τελειότερος ἄνθρωπος». Ἐπομένως, καί τώρα πού κάνει λόγο γιά τόν «ἄνθρωπο μέ τό καλαμάρι» καί γιά τό «σημάδι τῆς ἐπιβίωσης στή διάρκεια τῆς μεγάλης κρίσης», ἐξαπατᾶ τόν «πολύ ὄχλο» τῶν ὀπαδῶν της καί ὅσους ἀποδέχονται τίς κακοδιδασκαλίες της (βλ. καί Ἄννας Μπουρδάκου «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπό τό Α στό Ω», Ἀθήνα 2008, σ. 56).

Τό 1922, ό Κρισναμούρτι κι ό αδελφός του ταξίδεψαν από τό Σίδνεϊ στην Καλιφόρνια. Έκει έμειναν σέ ένα έξοχικό στην Κοιλάδα Όχαι (Ojai Valley), όπου το κλίμα τής περιοχής θεωρήθηκε ευεργετικό για τόν Νίττα, πού είχε διαγνωστεί μέ φυματίωση. Η κατάσταση τής υγεία του Νίττα άνησυχούσε σοβαρά τόν Κρισναμούρτι⁴. Στο Όχαι, γνωρίστηκαν και μέ τήν Ρόζαλιν Γουίλιαμς (Rosalind Williams), νεαρή Αμερικανίδα, πού έγινε στενή τους φίλη και πού αργότερα επρόκειτο νά παίξει σημαντικό ρόλο στή ζωή του Κρισναμούρτι⁵. Έκει, για πρώτη φορά, τά δύο αδελφία βρέθηκαν χωρίς άμεση επίβλεψη από τούς έπόπτες τής Θεοσοφικής Έταιρίας⁶. Για τόν Κρισναμούρτι ή ζωή στην κοιλάδα υπήρξε μία ευχάριστη εμπειρία. Δημιουργήθηκε μάλιστα ένα «ειδικό ταμείο», από υποστηρικτές όπαδούς και άγοράστηκε ένα άγρόκτημα για αυτούς. Τό έξοχικό αυτό έγινε έκτοτε ή επίσημη κατοικία του Κρισναμούρτι⁷.

Στό Όχαι, ό Κρισναμούρτι βίωσε και τήν πρώτη έντονη «μεταφυσική» εμπειρία· εμπειρία ικανή ν' αλλάξει τή ζωή του ανθρώπου⁸.

Τέτοιες «εμπειρίες» μπορεί μέν νά χαρακτηρίζονται από τόν Αποκρυφισμό και τήν «Νέα Έποχή» σάν «πνευματική άφύπνιση», «ψυχολογική μεταμόρφωση» ή «φυσική αναμόρφωση», όμως ή Έπιστήμη τις χαρακτηρίζει σάν ψευδαισθήσεις⁹, παραισθήσεις¹⁰ ή ψυχικές διαταραχές. Τέλος,

4. Στο ίδιο, σσ. 149, 199, 209, 216–217.

5. Mary Lutyens, Krishnamurti: His Life and Death, έκδ. 1991, St. Martin's Press, σ. 35.

6. Roland Vernon, Στο ίδιο, σ. 113.

7. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Years of of Fulfillment, 1η έκδ., 1983, Farrar Straus & Giroux, Ν. Υ., Τόμ. Β', σ. 6.

8. Pupul Jayakar, Στο ίδιο, σσ. 46–57.

9. Ψευδαισθηση: αισθητηριακή αντίληψη ενός πράγματος πού δέν υπάρχει.

10. Παραίσθηση: μεταβίβαση και άποδοχή ενός έρεθισμού αλλοιωμένου και όχι όπως πραγματικά είναι. Διαφέρει τής ψευδαισθησης, πού είναι αντίληψη χωρίς αντικείμενο.

κάποιες από αυτές, χαρακτηρίζονται από τήν Έκκλησία -όπως τό ευαγγελικό ήθος, ή κοινωνία «έν Θεώ» και ή εμπειρία τών Αγίων προσδιορίζουν- σάν επέμβαση πνευμάτων και δαιμονοκαταληψία.

Τά «φαινόμενα» έλαβαν χώρα αρχικά σέ δύο διακριτές φάσεις: ή πρώτη ήταν μία πνευματική εμπειρία τριών ήμερών, ενώ δύο εβδομάδες αργότερα, άκολούθησε μία κατάσταση μεγαλύτερης διάρκειας, στην όποία ό Κρισναμούρτι και τό περιβάλλον του αναφέρονται ως ή «διαδικασία». Αυτή ή κατάσταση επανεμφανιζόταν, ανά τακτά διαστήματα και μέ ποικίλη ένταση, μέχρι και τόν θάνατό του τό 1986¹¹.

Σύμφωνα μέ μαρτυρίες, τό «συμβάν» ξεκίνησε στις 17 Αυγούστου 1922, όταν ό Κρισναμούρτι αναφέρθηκε σέ όξύ πόνο στον αυχένα. Στις έπόμενες δύο ήμέρες, τά συμπτώματα επιδεινώθηκαν, μέ αυξανόμενο πόνο και ευαισθησία, άπώλεια τής όρεξης και περιστασιακά, ασυνάρτητο παραλήρημα. Φάνηκε νά αντιμετωπίζει άπώλεια τών αισθήσεων, αλλά αργότερα διηγήθηκε ότι διατηρούσε αίσθηση του περιβάλλοντος και παρ' ότι σ' αυτήν τήν κατάσταση, είχε εμπειρία κάποιας «μυστικιστικής ένωσης». Τήν έπομένη, τά συμπτώματα και ή εμπειρία έντάθηκαν μέ κορύφωση τήν αίσθηση μιās «άπέραντης ειρήνης». Η κατάσταση αυτή, προφανώς σέ συσχετισμό μέ τά φαινόμενα, άρχισε νά τόν επηρεάζει καθώς «τό περιστατικό» επαναλαμβανόταν σχεδόν κάθε βράδυ, τόν Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του ίδιου έτους¹².

Η «εμπειρία» συνεχίζεται κατά διαστήματα, μέ ποικίλους βαθμούς πόνου, σωματικής ταλαιπωρίας και ευαισθησίας, ενώ περιστασιακά ό Κρισναμούρτι περιέρχεται σέ παλιμπαιδισμό και μερικές φορές σέ μία

11. Roland Vernon, Στο ίδιο, σ. 282.

12. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Years of Awakening, 1η έκδ., 1975, Farrar Straus & Giroux, Ν. Υ., σσ. 158–160, 165.

φαινομενική απώλεια της συνείδηση, πού θά μπορούσε νά έρμηνευθεῖ ἢ ὅτι τό σῶμα του καταβαλλόταν ἀπό τόν ὑπερβολικό πόνο ἢ ὅτι τό μυαλό βίωνε κάποια «έξωσωματική έμπειρία»¹³⁻¹⁴.

Οἱ έμπειρίες αὐτές συνοδεύονταν ἀπό αὐτό πού περιγράφηκε ἀπό τό περιβάλλον του μέ διάφορα ὀνόματα, ὅπως: «ὁ ἁγιασμός», «ἡ ἀπεραντοσύνη», «ἡ ἱερότητα», «τό ἀχανές» καί πιά συχνά, «ἡ έτερότητα» ἢ «τό ἄλλο»¹⁵. Ἦταν μία κατάσταση διαφορετική ἀπό αὐτό πού ἀρχικά ὀνόμαζαν «διαδικασία»¹⁶.

Καθώς τά νέα γιά τίς μυστικιστικές αὐτές έμπειρίες εξαπλώνονταν, ὁ πυρετός στούς θεοσοφικούς κύκλους σχετικά μέ τόν μεσσιανικό προορισμό τοῦ Κρισναμούρτι ἔφθανε στό κατακόρυφο. Ὅμως, ὅσο τά ἐγκώμια καί οἱ κολακεῖες αὐξάνονταν, τόσο ἡ δυσφορία τοῦ Κρισναμούρτι μεγάλωνε. Ἐλπίδες, ἀλλά καί έντονες ἀμφισβητήσεις σχετικά μέ τήν «έλευση τοῦ ἀναμενόμενου», πού ἐκδηλώνονταν ἀπό διάφορα πρόσωπα καί ὀμάδες, ἀλλά καί ἡ έσωτερική πολιτική τῆς θεοσοφικῆς ἡγεσίας, ἀποξένωναν τόν Κρισναμούρτι ὅλο καί περισσότερο¹⁷.

Σ' ὄλο αὐτό τό διάστημα τά προβλήματα ὑγείας τοῦ Νίτυα συνέχισαν, μέχρι πού στίς 13 Νοεμβρίου 1925, σέ ἡλικία 27, ὁ Νίτυα ἔφυγε ἀπό τή ζωή, στό Ὅχαϊ, ἀπό ἐπιλοκές τῆς γρίπης καί τῆς φυματίωσης¹⁸.

Παρά τό γεγονός τῆς κακῆς ὑγείας τοῦ Νίτυα, ὁ θάνατός του ὑπῆρξε ἀπροσδόκητος, μέ ἀποτέλεσμα νά κλονίσει συθέμελα τήν πίστη τοῦ Κρισναμούρτι στήν Θεοσοφία καί στούς ἡγέτες τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας. Εἶχε λάβει τή διαβεβαίωση σχετικά μέ τήν ὑγεία τοῦ Νίτυα καί πίστευε βαθιά ὅτι «ὁ ἀδελφός του ἦταν ἀπαραίτητος γιά τήν “ἀποστολή τῆς ζωῆς του” καί έπομένως δέν ἔχει τήν ἄδεια νά πεθάνει», μία πεποίθηση πού συμερίζονταν καί ἡ Ἄννι Μπέζαντ καί ὁ κύκλος τοῦ Κρισναμούρτι¹⁹. Τό ἴδιο πιστοποιεῖ κι ἡ Πούπουλ Τζέϋκαρ ἀναφέροντας ὅτι «ἡ πίστη του στούς Διδασκάλους²⁰ καί στήν “ἱεραρχία” εἶχε ὑποστεῖ πλήρη ἀνατροπή»²¹. Ἐπιπλέον, ὁ Νίτυα ἦταν ὁ «τελευταῖος ἐπιζῶν κρικός στήν οἰκογένειά του ἀπό τήν παιδική τους ἡλικία, τό μοναδικό πρόσωπο πού μπορούσε νά μιλάει ἀνοιχτά, ὁ καλύτερος φίλος καί σύντροφός του»²². Σύμφωνα μέ αὐτόπτες μάρτυρες, τό γεγονός «τόν ἐξουθένωσε τελείως»²³,

13. Έμπειρία πού κατά κανόνα συνεπάγεται αἶσθημα μετεωρισμοῦ ἐκτός τοῦ σώματος καί, σέ ὀρισμένες περιπτώσεις, αἶσθηση τῆς ἀντίληψης τοῦ φυσικοῦ σώματος τοῦ ἀτόμου σάν ἀπό μία θέση ἔξω ἀπό τό σῶμα. «Ἀστροική προβολή» ἢ «ἀστροικό ταξίδι» εἶναι ἡ ἀποκρυφιστική «έρμηνεία» τῆς «έξωσωματικῆς έμπειρίας», πού ὑποθέτει τήν ὑπαρξη ἑνός «ἀστροικοῦ σώματος» πέραν τοῦ φυσικοῦ σώματος καί τήν «ικανότητα τῆς λειτουργίας καί μετακίνησης» μέ αὐτό ἔξω ἀπό τό φυσικό σῶμα.

14. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Years of Awakening, 1η ἔκδ., 1975, Farrar Straus & Giroux, Ν. Ὑ., κεφ. 18-21, σσ. 152-188.

15. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Open Door, τόμ. Γ' (βιογραφία), 1988, London: John Murray Publishers Ltd σ. 12.

16. J. Krishnamurti, Krishnamurti's Notebook, Foreword ἀπό τήν Mary Lutyens καί [http://www.jkrishnamurti.org/krishnamurti-teachings/view-text.php?tid=2372&chid=70564&w=Foreword by Mary Lutyens](http://www.jkrishnamurti.org/krishnamurti-teachings/view-text.php?tid=2372&chid=70564&w=Foreword%20by%20Mary%20Lutyens)

17. Mary Lutyens, The life and death of Krishnamurti (1η ἀγγλική ἔκδ.) 1990, ἔκδ. John Murray, Λονδίνο, σσ. 57-60.

18. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Years of Awakening, 1η ἔκδ., 1975, Farrar Straus & Giroux, Ν. Ὑ., σ. 219.

19. Στό ἴδιο, σσ. 219, 221.

20. Γνωστοί καί σάν «Ἀναληφθέντες Διδάσκαλοι», «Ἀναληφθέντες Διδάσκαλοι τῆς Σοφίας» ἢ ἀπλά «Ἡ Ἱεραρχία» ἢ «Οἱ Μαχάτμας». Κατά τήν Θεοσοφία καί γενικά τόν ἀποκρυφισμό εἶναι: «Τέλειες ὀλοκληρωμένες Ὑπάρξεις, πού ἐργάζονται γιά τήν Πνευματική ἐξέλιξη καί ἀφύπνιση τοῦ ἀνθρώπου». Πρόκειται γιά δαίμονες, πού «μετασχηματίζονται σέ ἀγγέλους φωτός» πλανῶντες τούς ἀφελείς. Ἡ Ἐ. Π. Μπλαβάτσκι εἶχε, κατά τά λεγόμενά της, ἐπαφές μέ αὐτούς τούς «διδασκάλους» -ἀν καί ἀπεδείχθη ψευδόμενη κατά τήν ἔρευνα, πού τῆς ἔγινε ἀπό τόν Δρ. Ρίτσαρντ Χόντγκσον (Richard Hodgson, 1855-1905) τῆς «Ἐταιρίας Ψυχικῶν Ἐρευνῶν» τοῦ Λονδίνου. Τό ἴδιο ἰσχυρίζονταν καί οἱ διάδοχοί της.

21. Pupil Jayakar, Krishnamurti: a biography, 1η ἔκδ. 1986, Harper & Row, San Francisco, σ. 69.

22. Roland Vernon, στό ἴδιο, σ. 152.

23. Mary Lutyens, Krishnamurti: The Years of Awakening, 1η ἔκδ., 1975, Farrar Straus & Giroux, Ν. Ὑ., σσ. 220, 313 (ὑπόσημ. σ. 220).

ὁμως 12 ἡμέρες μετά τό θάνατο τοῦ Νίτσα ἐμφανίστηκε «ἀπόλυτα ἤρεμος, ἀκτινοβόλος, ἐλεύθερος ἀπό συγκινήσεις καί συναισθηματισμούς»²⁴. «Δέν ὑπῆρχε ἡ παραμικρή ἐνδειξη... γιά τό τί εἶχε περάσει»²⁵.

Ἡ συνέχεια ἐξελίσσεται ραγδαία.

Τό 1929, ὁ Κρισναμούρτι «ἀπαρνήθηκε τό ρόλο πού περίμεναν νά παίξει οἱ Θεοσοφιστές, διέλυσε τό τάγμα μέ τόν τεράστιο ἀριθμό ὀπαδῶν καί τούς ἐπέστρεψε ὅλα τα χρήματα καί τά περιουσιακά στοιχεῖα τά ὁποῖα εἶχαν δωρίσει στόν ὀργανισμό»²⁶, ὅπως λέγουν οἱ ὀπαδοί του.

Ἡ ὁμιλία πού ἔκανε τήν ἡμέρα τῆς διάλυσης τοῦ τάγματος ἄρχισε μέ τήν πρόταση: «Πιστεύω ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι μιᾶ χώρα χωρίς κανένα μονοπάτι πρὸς αὐτήν καί ὅτι δέν μπορεῖ νά πλησιαστεῖ μέσα ἀπό κανένα δρόμο, καμιά θρησκεία, καμιά ὀργάνωση»²⁷.

Ἀπό τότε καί γιά ἐξήντα σχεδόν χρόνια, μέχρι τό θάνατό του στίς 17 Φεβρουαρίου 1986, ταξίδεψε σέ ὅλο τόν κόσμο, μίλησε σέ μεγάλα ἀκροατήρια ἀλλά καί σέ προσωπικές συναντήσεις, τονίζοντας πάντα τήν ἀνάγκη γιά μιᾶ ριζική ἀλλαγὴ τῆς ἀνθρωπότητας²⁸.

Ἀναλύοντας, κατά τό δυνατόν, τά ψυχογενῆ αἷτια τῆς παραίτησης τοῦ Κρισναμούρτι ἀπό τό ρόλο, πού μία «δημοφιλῆς» μέν ἀλλά παραπαίουσα καί ἐν διασπάσει Θεοσοφική Ἐταιρία προσπαθοῦσε νά τοῦ προσδώσει, μποροῦμε νά διακρίνουμε τά ἐξῆς:

Προσπαθοῦμε νά ψυχογραφήσουμε ἕνα παιδί γαλουχημένο μέσα σέ ἕνα ἀποκρυφιστικό, ἰνδουιστικό περιβάλλον· ἕνα παιδί στερημένο ἀπό τή μητρική φροντίδα, ἐκπαιδευμένο ἀπό ψυχρούς, ὠφελμιστές ἀποκρυφιστές, πού ὁ καθένας προσπαθεῖ

νά πραγματώσει τούς προσωπικούς ἐγωιστικούς του στόχους ἀναρριχόμενος σέ θέσεις ἰσχύος στήν ἱεραρχία μιᾶς παγκόσμιας ἀποκρυφιστικῆς ὀργάνωσης, πού σάν στόχο ἔχει νά ὑποκαταστήσει τόν Χριστιανισμό.

Τό παιδί αὐτό ζεῖ προφανῶς κάτω ἀπό καθεστῶς ἄγχους, προσπαθώντας νά ἱκανοποιήσει τούς «μέντορες» του, πού τό προορίζουν γιά τόν ρόλο ἑνός ἡγήτορος, ὄχι μιᾶς μικρῆς ἢ μεγάλης ὁμάδος ἀνθρώπων, ὄχι ἑνός κράτους, ἀλλά τοῦ «Ἀναμενόμενου Μεσσία τῆς Οἰκουμένης». Συγχρόνως, ἐνῶ διακατέχεται ἀπό ἀνασφάλεια στήν ἀρχή, ἀποκτώντας αὐτοπεποίθηση, κατέχεται προφανῶς στήν συνέχεια ἀπό «Συνδρομο Μεγαλείου», ἀρχίζει νά πιστεύει ὅτι πράγματι «εἶναι ὁ Ἐκλεκτός», ἐντός ἢ καί ἐκτός τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας.

Τό παιδί αὐτό ἐκπαιδεύεται σέ λεπτές ἀποκρυφιστικές τεχνικές, **γιόγκα, διαλογισμό** καί φθάνει νά βασανίζεται ἀπό συμπτώματα, πού στά πλαίσια τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μας, λογίζονται ὡς δαιμονικές καταστάσεις καί κατάληψη ἀπό ἀκάθαρτα πνεύματα.

Τό παιδί αὐτό, τέλος, ἔχασε τό μόνο στήριγμά του, τό μόνο ἀγαπημένο πρόσωπο, πού τοῦ εἶχε ἀπομείνει, τόν ἀδελφό του Νίτσα.

Τό παιδί αὐτό, ὡς νέος, δέν μπόρεσε ποτέ νά ἔχει μιᾶ φυσιολογική αἰσθηματική σχέση, ἀφοῦ ὁ «προορισμός» ἀπέκλειε κάθε τέτοια δυνατότητα.

Ὁ νέος αὐτός ἔφτασε στό ἀπροχώρητο καί «τά παράτησε»... ναι, τά παράτησε. Ἡ αὐτοσυντήρηση ἐνήργησε, παρ' ὅλο τό βάρος τῶν «ὑποχρεώσεων» καί «καθηκόντων», πού τοῦ εἶχαν ἐπιβάλλει πρόσωπα, πού ἰσχυρίζονταν ὅτι ἔχουν «ἄμεση πρόσβαση στή μυστική γνώση» τῶν «ἀκασικῶν ἀρχείων», πρόσωπα διεστραμμένα, καταπονημένα ἀπό ἀτέρμονες διαλογιστικές καί «ἐξωσωματικές»

24. Pupul Jayakar, στό ἴδιο, σ. 69.

25. Mary Lutyens, στό ἴδιο, σ. 221.

26. <http://www.kastaniotis.com/author/302>

27. Στό ἴδιο.

28. Στό ἴδιο.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

**ΚΗ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ
ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ**

Μέ την Χάρη και την Ευλογία του Αγίου Τριαδικού Θεού πραγματοποιήθηκε και φέτος στο Αγρίνιο ή «ΚΗ' Πανορθόδοξος Συνδιάσκεψις Εντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων διά θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας». Η Συνδιάσκεψη, υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, με την φιλοξενία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτω-

λίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμᾶ και με την συμμετοχή Εντεταλμένων δέκα Ορθοδόξων Εκκλησιών και εβδομήντα μιᾶς Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Κρήτης και της Δωδεκανήσου, διεξήγαγε τις εργασίες της, υπό την Προεδρία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ίγνατίου, Προέδρου της Συνοδικής Επιτροπής επί των Αιρέσεων, στο Παπαστράτειο Μέγαρο από 31ης Οκτωβρίου έως 2ας Νοεμβρίου ἐνεστῶτος ἔτους. Ἡ Συνοδική Επιτροπή επί των Αιρέσεων ὄρισε ὡς θέμα τῆς φετινῆς Συνδιασκέψεως «Αἰρετικές και ἀποκρυφιστικές θεωρήσεις περί ἀνθρώπου και ἀνθρώπινα δικαιώματα».

ἀσκήσεις, «ἐπαφές» με «ἀναληφθέντες διδασκάλους» κ. ἄ. δαιμονικές καταστάσεις. Πέραν ἴσως τῆς αὐτοσυντήρησης, πρέπει νά ἔπαιξε ρόλο και κάποια ὑστεροβουλία: ἀφοῦ εἶχε πλέον τίς προσωπικές δυνατότητες, τούς προσωπικούς ὀπαδούς -πού δήλωνε μέν ὅτι δέν τούς θέλει²⁹, ἀλλά ἦταν αὐτοί πού τόν στήριξαν στή συνέχεια-, τίς δωρεές κάποιων, πού «πίστευαν σ' αὐτόν» προσωπικά, πέραν τῆς Θεοσοφικῆς Ἐταιρίας.

Ὁ Κρισναμούρτι τά παράτησε... Τίποτε τό ἥρωικό και ἀνυστερόβουλο δέν ἔχει αὐτή του ἡ πράξη, ὅπως ἀρέσκονται νά διατυμπανίζουν τά διάφορα «Ἰδρύματα Κρισναμούρτι» (Krishnamurti Foundations), και οἱ νεοεποχίτες ὀπαδοί του ἀνά τόν κόσμο. Ἦταν μιᾶ ἀπλή κίνηση ἀπόγνωσης και αὐτοσυντήρησης ἀρχικά, ἀλλά και

αὐτοπεποίθησης στή συνέχεια, πού ὅμως δέν φαίνεται, ἀνθρωπίνως τουλάχιστον, νά βοήθησε οὔτε τόν ἴδιο, οὔτε τόν Κόσμο, καθώς τό ὑπόλοιπο τοῦ βίου του τό κατανάλωσε μέ τόν ἴδιο σχεδόν τρόπο, πού οἱ «μέντορες» του εἶχαν προδιαγράψει γι' αὐτόν.

Ὁ Κρισναμούρτι συνέγραψε, ταξίδεψε, συνομίλησε, διελέχθη... προέβαλε τόν Ἰνδουισμό, τόν ἀποκρυφισμό, ὑπῆρξε ἓνα ἀπό τά πολλά «ὄχηματα» τῆς «Νέας Ἐποχῆς» τοῦ Ὑδροχόου. Πολλοί πιθανῶς ἀνθρωποι παρασύρθηκαν, πολλοί ἔχασαν ἢ κινδυνεύουν νά χάσουν τήν Σωτηρία τους.

Ὁ Κρισναμούρτι ὑπῆρξε τό «ὄχημα» μιᾶς ἀκόμη προσπάθειας ἀκύρωσης τοῦ σωτηριώδους ἔργου τοῦ Κυρίου μας.

Αὐτό τό «ὄχημα» προβάλλεται σήμερα παντοιοτρόπως και παγκοσμίως.

«...ἀλλά θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τόν κόσμον», λέγει Κύριος.

29. Mary Lutyens Krishnamurti: The Years of Awakening, 1η ἔκδ., 1975, Farrar Straus & Giroux, Ν. Υ., σ. 272.

Στήν ἀρχή ἐτελέσθη Ἀγιασμός ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶ καί ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν τά μηνύματα τῶν Προκαθημένων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Στό μήνυμά του ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, μεταξύ τῶν ἄλλων, ὑπογράμμισε καί τά ἐξῆς: «Μέσα ἀπό το πρῶτο τῶν βιβλικῶν δεδομένων καί τῆς πατερικῆς διδασκαλίας, πού ἀρμονικά συνδυάζονται στόν χῶρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διδαχῆς, ὁ ἄνθρωπος, ὅπως κατά τρόπο ἔξοχο ἀναφέρει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, εἶναι “τό τιμιώτατον Θεῷ κτῆμα καί οἰκειότατον”. Ὡς θεῖο δημιούργημα, ἡ Ἐκκλησία μας διαχρονικά θεωρεῖ τόν ἄνθρωπο “οἷον τινά κόσμον δεύτερον, ἐν μικρῷ μέγαν”... Οἱ αἰρετικές καί ἀποκρυφιστικές δοξασίες περί ἀνθρώπου ἀποτελοῦν μία ἀκόμη προσπάθεια νά ἀλλοιωθεῖ ἡ αὐθεντική ἀποστολοπαράδοτη διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, μέ τήν χρήση ἀληθοφανῶν ψευδεπίγραφων βιβλικῶν ἐπιχειρημάτων ἀπό τόν χῶρο τῶν αἱρέσεων, καί νά συσκοτιστεῖ πλήρως ἀπό τόν Ἀποκρυφισμό, ἐντός τοῦ ὁποῦ ὑπό-

βαθρο τῶν περί ἀνθρώπου δοξασιῶν του ἀποτελεῖ ἡ ἀντίθεος προτροπή «ἔσεσθε ὡς θεοί» (Γέν. 3, 5).

Τήν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνδιασκέψεως κήρυξε μέ ἐμπνευσμένη προσφώνηση, ὁ Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης καί Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιος.

Στήν ἔναρκτήρια τελετή παρέστησαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος καί οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Γλυφάδας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας, Βουλιαγμένης καί Βάρης κ. Παῦλος, Κυδωνίας καί Ἀποκορώνου κ. Δαμασκηνός (Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο), Πτολεμαῖδος κ. Ἐμμανουήλ (Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας), Λύδδης κ. Δημήτριος (Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων), Νευροκοπίου κ. Σεραφεῖμ (Πατριαρχεῖο Βουλγαρίας), Νικοπόλεως καί Πρεβέζης κ. Χρυσόστομος καί Λευκάδος καί Ἰθάκης κ. Θεόφιλος. Χαιρετισμό πρός τοὺς Συνέδρους ἀπηύθυνε καί ὁ Δήμαρχος Ἀγρινίου κ. Γεώργιος Παπαναστασίου.

Σύμφωνα μέ τό Πρόγραμμα, οἱ εἰσηγητές διαπραγματεύθηκαν τά ἀκόλουθα θέματα:

Ὁ Ἐλλογιμώτατος Καθηγητής τῆς Δογματικῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Βασίλειος Τσίγκος τό θέμα: «Ἡ περί τοῦ ἀνθρώπου διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας». Ὁ ὁμιλητής, στήν ἐμπεριστατωμένη καί μεστή θεολογικῆς τεκμηριώσεως εἰσήγησή του, παρουσίασε τήν Ὁρθόδοξη Ἀνθρωπολογία στήν ἄμεση συνάφεια καί ἀλληλοπεριχώρησή της μέ τήν Χριστολογία καί τήν Ἐσχατολογία.

Ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός, Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων τό θέμα: «Μετενσάρκωση: Κριτική θεώρηση ἐξ ἐπόψεως Ὁρθοδόξου». Ὁ εἰσηγητής παρατήρησε ὅτι: «Ἡ δοξασία τῆς μετενσάρ-

Σημείωση τῆς Σύνταξης

- Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους.
- Οἱ ἀναδημοσιεύσεις σχολίων ἢ πληροφοριῶν ἀπό ξένα ἢ ἑλληνικά περιοδικά καί ἄλλα ἔντυπα ἢ τό διαδίκτυο δημοσιεύονται μέ κάθε ἐπιφύλαξη, ἀφοροῦν σέ ἀπόψεις καί δέν στοχεύουν στήν προσβολή ἢ στήν ἀπομείωση τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπόληψεως τῶν προσώπων, στά ὁποῖα ἀναφέρονται καί τά ὁποῖα σεβόμεθα δεόντως.
- Τήν εὐθύνη γιά τίς ἐκφραζόμενες ἀπόψεις στίς δημοσιευόμενες ἐπιστολές φέρουν ἀποκλειστικά οἱ ἐπιστολογράφοι καί ὄχι ἡ Σύντακτική Ἐπιτροπή.
- Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν ἀδείας ἀπό τήν Διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

κωσης είναι μία καθαρά αντιχριστιανική διδασκαλία, πού υπερβαίνει ακόμη και τους νόμους της λογικής. Η χριστιανική πίστη είναι αδύνατον να συμβιβαστεί με την πανθεϊστική -"νεοποχίτικη" δοξασία της μετενσάρκωσης. Σέ αντίθεση με την δοξασία αυτή, ο Χριστιανισμός πιστεύει στην ανάσταση του ανθρώπου, πρόδρομος της οποίας είναι η Ανάσταση του Χριστού».

Ο Αιδεσιμολογιάτατος Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. τό θέμα υπό τόν τίτλο: «Έσεσθε ως θεοί: Αποκρουφιστικές δοξασίες περί ανθρώπου». Ο π. Βασίλειος παρουσίασε βασικές πτυχές της αποκρουφιστικής ανθρωπολογίας και ευρέως διαδεδομένες απόψεις της, επισημαίνοντας τό απόλυτως ασύμπτωτο μέ τις χριστιανικές θέσεις, τονίζοντας παραλλήλως, ότι ο αποκρουφισμός, ως νοσηρό φαινόμενο, έχει στις περί του ανθρώπου απόψεις του ως υπόβαθρό του τή δαιμονική προτροπή «έσεσθε ως θεοί».

Ο Αιδεσιμολογιάτατος Πρωτοπρ. κ. Σωτήριος Αθανασούλιας, στην εισήγησή του, πού είχε ως θέμα: «Οί περί ανθρώπου πλάνες τών Μαρτύρων του Ίεχωβά», ανέφερε ότι οί "Μάρτυρες του Ίεχωβά" προβάλλουν μία διδασκαλία περί ανθρώπου, ή οποία διαστρέφει πλήρως τήν αντίστοιχη βιβλική και πατερική διδασκαλία. Αρνείται τή διάκριση σώματος και ψυχής, θεωρεί δαιμονική πλάνη τή διδασκαλία περί άθανασίας της ψυχής και ανατρέπει τή διδασκαλία της Έκκλησίας περί της σωτηρίας του ανθρώπου».

Τέλος, ο Πανοσιολογιάτατος Αρχιμανδρίτης κ. Γρηγόριος Κωνσταντίνου, διαπραγματεύθηκε τό θέμα: «Οί περί του ανθρώπου πλάνες τών Μορμόνων». Ο όμιλητής ανέφερε ότι «ή δυσκολία της κατανοήσεως της διδασκαλίας τών Μορ-

μόνων όφείλεται στό γεγονός ότι οί θέσεις τους διατυπώνονται σταδιακά. Η άποψη τους ότι ο άνθρωπος είναι δημιούργημα τών θεών και όχι του Τριαδικού Θεού, τους αποξενώνει από τά χριστιανικά δόγματα. Τέλος, οί διδασκαλίες τους πού αναφέρονται στή σχέση ανθρώπου και Θεού, αντί να ελευθερώσουν τόν άνθρωπο, τόν εγκλωβίζουν περισσότερο και τόν κάνουν δουλικά εξαρτώμενο».

Οί έργασίες της Συνδιασκέψεως ολοκληρώθηκαν μέ τις παρεμβάσεις τών Έντεταλμένων τών Ίερών Μητροπόλεων, οί όποιοι αναφέρθηκαν στό αντιαιρετικό έργο πού επιτελείται στις εκκλησιαστικές περιφέρειές τους.

Μετά τις εισηγήσεις οί έντεταλμένοι τών Ίερών Μητροπόλεων, μέ παρεμβάσεις τους, αναφέρθηκαν στό αντιαιρετικό έργο που επιτελείται στις εκκλησιαστικές περιφέρειές τους. Οί έργασίες της Συνδιασκέψεως ολοκληρώθηκαν μέ τή σύνταξη, τή συζήτηση και τήν ύπογραφή τών Πορισμάτων, και τήν έκδοση Ψηφίσματος μέ τό όποιο εκφράζεται ή συμπάρασταση σέ όρθοδόξους φορείς και πρόσωπα τά όποια διώκονται δικαστικά από νεοφανεϊς και παραχριστιανικές ομάδες.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Η ΚΗ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Έντεταλμένων Όρθοδόξων Έκκλησιών και Ίερών Μητροπόλεων για θέματα αίρέσεων και παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε, υπό τήν αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ίερωνύμου, στό Παπαστράτειο Μέγαρο στό Αγρίνιο, από 31 Οκτωβρίου έως 2 Νοεμβρίου 2016, μέ τή φιλόξενη φροντίδα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμᾶ και υπό τήν προεδρία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης

καί Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων, μέ θέμα: «*Αἰρετικές καί ἀποκρυφιστικές θεωρήσεις περί ἀνθρώπου καί ἀνθρώπινα δικαιώματα*», μετά ἀπό ἐκτενῆ συζήτηση ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων, ἐνέκρινε ὁμοφώνως τὰ ἀκόλουθα Πορίσματα:

Τίς τελευταῖες δεκαετίες ὑποστηρίζεται ἀπό ὄλο καί περισσότερους, ὅτι ἔχουμε ἤδη εἰσέλθει στόν αἰῶνα τῆς ἀνθρωπολογίας, τῆς ἐκ νέου ἐνασχόλησης καί τοῦ ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος τῆς θεολογίας γιά τόν ἄνθρωπο. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ σύγχρονη θεολογική πρόκληση εἶναι ἀνάγκη, ὄχι μόνο νά ἐκθέτει τό περιεχόμενο τῆς πίστεως, ἀλλά καί νά ἀπαντᾷ στό καίριο ἐρώτημα τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος σήμερα καί πῶς θά διασωθεῖ ὁ πολιτισμός του.

Ὁ Δημιουργός ἔφερε τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἀνυπαρξία στήν ὑπαρξη, ὡς δημιουργημα «κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσιν» δικῆ Του. Τό χάρισμα τοῦ «κατ' εἰκόνα» ἀποτελεῖ κοινό γνώρισμα ὄλων τῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ τό «καθ' ὁμοίωσιν» προσφέρεται στόν ἄνθρωπο ὡς δυνατότητα ἐλεύθερης ἐπιλογῆς. Σῶμα καί ψυχή συναπαρτίζουν τόν ὄλο ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος κατανοεῖται ὡς ψυχοσωματική ἐνότητα, ὡς ἐνιαία ὄντότητα. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνας τέλειος μικρόκοσμος, καθῶς ἤδη ἀπό τή δημιουργία του ἀνακεφαλαιώνει, ἐνοποιεῖ καί περιχωρεῖ μέσα του ὁλόκληρο τό σύμπαν, καθόσον ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὅλα τά μέρη τοῦ ὄλου καί ὅλα δημιουργήθηκαν γι' αὐτόν. Ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε γιά νά τελειοποιηθεῖ καί νά ἀναχθεῖ ἀπό τό «κατ' εἰκόνα» στό «καθ' ὁμοίωσιν». Εἶναι «θεοειδές» κτίσμα καί συνάμα «θεός κεκελευσμένος», ἔχει δηλαδή τήν κλήση, τήν κίνηση καί τή δυνατότητα νά θεωθεῖ ἐν Χριστῷ.

Στό καίριο ἐρώτημα τῆς ἐποχῆς μας γιά τό τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος καί πῶς μπορεῖ νά

διασωθεῖ ὁ πολιτισμός του, ἡ ἀπάντηση τῆς Ὁρθόδοξου θεολογίας δέν βρίσκεται κάπου ἄλλοῦ ἢ μακράν ἢ ἔξω ἀπό τήν κληρονομία τῆς κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωσιν Θεοῦ παρακαταθήκης τῆς, ἀπό τόν αὐθεντικό ἄνθρωπο, τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό.

Ἀντίθετες πρός τήν Ὁρθόδοξη περί ἀνθρώπου ἐκκλησιαστική διδασκαλία βρίσκονται οἱ ἀνθρωπολογικές πλάνες, τόσο τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου, ὅσο καί διαφόρων αἰρετικῶν καί παραχριστιανικῶν κινήσεων.

Ἡ σύγχρονη ἀποκρυφιστική περί ἀνθρώπου προσέγγιση ἀποτελεῖ ἐπανάληψη τῆς δαιμονικῆς προτροπῆς τοῦ «ἔσθε ὡς θεοί» (Γεν. 3, 5) καί παρότρυνση πρός τοὺς σύγχρονους χριστιανούς νά ἀκολουθήσουν αὐτά πού ἀρνήθηκαν κατὰ τήν ἀπόταξή τους στό Μυστήριό τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος. Ἀποτελεῖ εἰσήγηση τοῦ «ἀρχεκάκου ὄφους» γιά μιὰ ἐκ νέου ὑπαρξιακή αὐτονόμηση τοῦ ἀνθρώπου, γιά ἀγνόηση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί ὑπόσχεση νέων δρόμων «αὐτολύτρωσης» καί «ἰσοθεΐας», πού ἔχουν τό κατάλληλο γιά τήν ἐκάστοτε περίπτωση προσωπεῖο, σ' ἕνα κυκεῶνα θέσεων, πρακτικῶν καί δοξασιῶν.

Ὡς πρός τή δομή καί τή σύνθεση τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀποκρυφιστική θεωρία δέχεται πολλαπλά σώματα μέ διαφορετικές ὀνομασίες, ἐπειδή βασική ἀρχή τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου ἀποτελεῖ ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι μέ τή λέξη σῶμα δέν νοεῖται μόνον τό ὄρατό καί ὑλικό στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης. Ὁ ὄρος σῶμα χρησιμοποιεῖται γιά νά δηλώσει, σέ συνδυασμό μέ ἄλλους ὄρους τοῦ ἀποκρυφισμοῦ, μορφή καί παράσταση μιᾶς ὀργανωμένης οὐσίας, πού ἐκφράζεται μέ διαφορετικό τρόπο στά κοσμικά πεδία.

Στίς ἀποκρυφιστικές δοξασίες περί ἀνθρώπου γιά τήν πνευματική του ἐξέλι-

ξη, τό πᾶν ἐπαφίεται στίς δικές του δυνάμεις. Σῶζεται ἀπό μόνος του. Ὁ Θεός, ὅπως κατανοεῖται στόν ἀποκρυφιστικό χῶρο, παραμένει ἕνας ἀμέτοχος, οὐδέτερος παρατηρητής. Ὅτι πῶς νόθο καί σκοτεινό ἔχει νά παρουσιάσει ἡ νοσηρή μεταπτωτική καί διαβρωμένη θρησκευτικότητα, ὁ ἀποκρυφισμός τό προβάλλει μέ περισσή ἀλαζονεία, ὡς τή δική του ἐνδοκοσμική ἐπιβεβαίωση τῆς ἀρχέγονης δαιμονικῆς προτροπῆς «ἔσεσθε ὡς θεοί». Ταυτόχρονα, μέ τήν ἀφόρητη ἔπαρση ἑνός ἐγωιστικοῦ φρονήματος χρησιμοποιεῖ καί μαγικές τελετουργικές πρακτικές.

Βασικό κεφάλαιο τῆς ἀποκρυφιστικῆς νεοεποχίτικης διδαχῆς περί τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης καί ὁ ἄμεσα συνδεδεμένος μέ αὐτήν ἀμείλικτος «νόμος τοῦ κάρμα». Μέ τή θεωρία αὕτη ἀφαιρεῖται κάθε ἠθική εὐθύνη ἀπό τόν ἄνθρωπο γιά τίς πράξεις του. Ἐνας κακός ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς κακός, καθόσον ὅ,τι πράττει ἡ ὑφίσταται στή ζωή του δέν εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν δικῶν του ἐλευθέρων ἐπιλογῶν, ἀλλά ἕνα «χρέος» κάποιας ἄλλης προηγούμενης ζωῆς, τό ὁποῖο ἐξοφλεῖ τώρα. Καταργεῖται ἔτσι κάθε σκέψη γιά ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, γιά μετάνοια καί συγχώρηση. Ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης εἶναι μία καθαρά ἀντιχριστιανική διδασκαλία, πού παραβαίνει ἀκόμη καί τούς νόμους τῆς λογικῆς. Σέ ἀντίθεση μέ τή δοξασία αὕτη, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πιστεύει στήν ἀνάσταση τοῦ ἀνθρώπου, πρόδρομος καί θεμέλιο τῆς ὁποίας εἶναι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀποκρυφιστική περί ἀνθρώπου προσέγγιση, εἶναι ἀπολύτως ἀσύμπτωτη μέ τή χριστιανική.

Ἡ βιβλική καί ἀγιοπατερική ἐκκλησιαστική παράδοση στήν ἀδιαίρετη ἐνότητά τους, ἰδιαίτερος ἡ νηπτική ἐμπειρία καί διδασχία τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας,

μᾶς διδάσκει μέ σαφήνεια, ὅτι τό σύνολο τῶν ἐπιχειρημάτων καί θεωριῶν περί φῶτων καί πρακτικῶν τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χῶρου, ἐάν ἐξαιρέσουμε τίς ψυχιατρικές καί νευρολογικοῦ χαρακτήρα νοσηρές καταστάσεις, δέν ἀποτελεῖ παρά ἐμπνεύσεις, φωτοφάνειες, ἐνέργειες καί μεθοδεύσεις δαιμονικῆς προέλευσης.

Στίς διάφορες ἀποκρυφιστικές καί παραθρησκευτικές ομάδες μέ μία ποικιλία πρακτικῶν καί μεθοδεύσεων (λ. χ. πρακτικές διανοητικοῦ χειρισμοῦ) λαμβάνει χώρα μία βάνουση καταπάτηση θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οἱ περί ἀνθρώπου δοξασίες τῶν συγχρόνων αἰρετικῶν καί παραχριστιανικῶν κινήσεων θεμελιώνονται ἄλλοτε σέ κακόδοξες καί ἐλλειμματικές ἐρμηνεῖες ἀγιογραφικῶν χωρίων καί ἄλλοτε σέ δήθεν νεώτερες ἐξωβιβλικές «ἀποκαλύψεις» τοῦ Θεοῦ (π.χ. Ἐκκλησία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶν Ἁγίων τῶν Τελευταίων Ἡμερῶν ἢ Μορμόνων, Χριστιανική Ἐπιστήμη κ.ἄ.). Οἱ δοξασίες τους βρίσκονται σέ ἀπόλυτη ἀντίθεση μέ τούς φορεῖς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Θεῖας Ἀποκαλύψεως, τήν Ἁγία Γραφή καί τήν Ἱερά Παράδοση.

Στίς αἰρετικές καί παραχριστιανικές κινήσεις στόν χῶρο τῆς ἀνθρωπολογίας, θεμελιώδεις χριστιανικοὶ ὅροι (π.χ. πτώση, ἁμαρτία, σωτηρία κ.ἄ.) ἔχουν νοσηματοδοτησθεῖ ριζικῶς διαφορετική καί μὴ ἀποδεκτή, ὄχι μόνο ἀπό τήν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική διδασκαλία, ἀλλά καί ἀπό τόν ὑπόλοιπο χριστιανικό κόσμο.

Στίς αἰρετικές διδασχές περί ἀνθρώπου δέν ἀπουσιάζουν καί διδασκαλίες ἐπικίνδυνες γιά τήν ἀνθρώπινη ζωή, ὅπως ἡ θέση τῶν λεγομένων Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά περί ἄρνησης μετάγγισης αἵματος σέ πάσχοντες ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι μάλιστα τήν ἐν λόγω ἐπικίνδυνη διδασκαλία ἐπιχειροῦν νά τήν παρουσιάσουν ὡς διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Οί ἀνθρωπολογικές ἀποκλίσεις ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη διδασκαλία, ὅπως προβάλλονται ἀπὸ τὶς ποικιλώνυμες ἀποκρυφιστικές καὶ αἰρετικές κινήσεις, ἔχουν ἀρνητικές ἐπιπτώσεις σέ πρόσωπα καὶ ὁμάδες πού τὶς υἰοθετοῦν.

Ἡ Συνδιάσκεψη ἐγκρίνει ὁμοφώνως τὰ ὡς ἄνω Πορίσματα καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρο αὐτῆς νά τὰ ὑπογράψει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
† Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος

Οἱ Ἐντεταλμένοι τῶν
Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου,
Μητροπολίτης Κυδωνίας
καὶ Ἀποκορώνου Δαμασκηνός
Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας,
Μητροπολίτης Πτολεμαῖδος Ἐμμανουήλ
Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων,
Ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης Δημήτριος
Πατριαρχείου Ρωσίας,
Ἡγούμενος Θεοφάνης Λουκιάνωφ
Πατριαρχείου Σερβίας,
Ἱερομόναχος Εὐσέβιος Μεάντζια
Πατριαρχείου Ρουμανίας,
Καθηγητὴς Κυπριανός Στρέτζα
Πατριαρχείου Βουλγαρίας,
Μητροπολίτης Νευροκοπίου Σεραφεῖμ
Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου,
Ἀρχιμ. Γρηγόριος Μουσουρούλης
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός
Ἐκκλησίας Πολωνίας,
Ἡγούμενος Βαρσανούφιος Ντοροσκίεβιτς
Ὁ φιλοξενῶν τὴν Συνδιάσκεψη
† Μητροπολίτης Αἰτωλίας
καὶ Ἀκαρνανίας Κοσμάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)
ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

**ΚΗ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ
ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
(Αγρίνιο, 31 Ὀκτωβρίου
ἕως 2 Νοεμβρίου 2016)**

ΨΗΦΙΣΜΑ

Οἱ μετέχοντες στὴν ΚΗ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερῶν Μητροπόλεων γιὰ θέματα αἰρέσεων καὶ παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε στὸ Ἀγρίνιο ἀπὸ 31/10 ἕως 2/11/2016, συμπαριστάμεθα σέ Ὁρθόδοξους φορεῖς καὶ πρόσωπα, τὰ ὅποια διώκονται δικαστικά ἀπὸ νεοφανεῖς αἰρέσεις καὶ παραχριστιανικὲς ὁμάδες, γιὰ τὴν πληροφόρηση πού παρέχουν, μέ τὴν εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας, σχετικὰ μέ τὴ διδασκαλία καὶ τὴ δράση τῶν συγχρόνων αἰρέσεων.

Θεωροῦμε αὐτονόητο, ὅτι κάθε μέλος τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἔχει ἔννομο συμφέρον, δικαίωμα καὶ καθῆκον νά παρυσιάζει ὀριοθετημένη τὴν ὀρθόδοξη πίστη καὶ ζωὴ, ἔναντι τῆς πλάνης τῶν αἰρέσεων, σεβόμενο, φυσικά, τὴν θρησκευτικὴ ἐλευθερία παντός προσώπου.

Μέ ἐξουσιοδότηση τῆς
ΚΗ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως
Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως
† Ὁ Μητροπολίτης
Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος

**ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΠΟΥ ΕΚΦΩΝΗΘΗΚΕ
ΣΤΗΝ ΚΗΔΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ
ΜΠΟΥΡΔΑΚΟΥ**

*από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. της Π.Ε.Γ.
κ. Κωνσταντίνο Παπαχριστοδούλου*

Μέ ἄφατη θλίψη καί πόνο παίρνω τό λόγο ὡς ἐκπρόσωπος τῆς «Πανελληνίας Ἑνώσης Γονέων γιά τήν Προστασία τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πολιτισμοῦ τῆς Οἰκογενείας καί τοῦ Ἀτόμου», γιά νά ἀποχαιρέτισω ἓνα ἀπό τά ἰδρυτικά μας μέλη, τήν Ἄννα Μπουρδάκου.

Ἡ Ἄννα Μπουρδάκου γεννήθηκε στόν Ὑμηττό, τόν Αὐγουστο τοῦ 1931 καί ἦταν τό μεγαλύτερο ἀπό τά δύο παιδιά τοῦ Ὅμηρου καί τῆς Φανῆς Καζέπη. Οἱ γονεῖς τῆς, ἤρθαν στήν Ἀθήνα μέ τή Μικρασιατική Καταστροφή. Ἡ μητέρα τῆς προερχόταν ἀπό καλλιτεχνική οἰκογένεια καί ὁ πατέρας τῆς, ὁ ὁποῖος εἶχε τελειώσει τήν Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή, πέθανε κατά τή διάρκεια τῆς κατοχῆς. Τελείωσε τίς σπουδές τῆς στό γυμνάσιο τοῦ Παγκρατίου. Παντρεύτηκε τόν Γεώργιο Μπουρδάκο καί απέκτησαν τρία παιδιά. Διέμενε, ἕως τό 1978, στήν Ἄνω Ἡλιούπολη καί ἀπό τότε μέχρι τόν θάνατό τῆς, στό Μαρούσι.

Τήν Ἑνωσή μας, τήν Π.Ε.Γ., δημιούργησε ὁ μακαριστός π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος καί ἀπό τούς πρώτους συνεργάτες του ἦταν ἡ μακαριστή, ἡ ὁποία δόθηκε ψυχῇ τε καί σώματι στόν ἀντιαιρετικό ἀγώνα μέχρι τήν τελευταία τῆς πνοή.

Ἐμεῖς οἱ νεότεροι γνωρίσαμε στό πρόσωπο τῆς κ. Ἄννας τήν ἀπλότητα, τήν ἀνιδιοτέλεια, τό ἀγωνιστικό φρόνημα, τήν ἀγάπη γιά τούς πλανημένους ἀδελφούς, τόν συμπαραστάτη σέ κάθε δύσκολη στιγμή πού διήρχετο κάθε μέλος τῆς Π.Ε.Γ.

Ἡ κ. Ἄννα εἶχε εἰδικευτεῖ πάνω στήν αἵρεση τῶν λεγομένων «Μαρτύρων τοῦ

Ἰεχωβά» καί ἦταν πολύ βαθύς γνώστης τόσο τῶν αἰρετικῶν τους διδασκαλιῶν, ὅσο καί τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Μποροῦσε ἀνετα νά ἀντιπαρατεθεῖ μέ ὅποιον-δήποτε Χιλιαστή καί νά κλονίσει τήν πίστη του στήν ὀργάνωση. Τό ἔργο τῆς ἦταν πολύπλευρο. Ἐπί πολλά ἔτη διεύθυνε μιᾶ ἐξαιρετική ομάδα, πού σκοπό εἶχε τή μελέτη τῆς αἵρεσης καί τήν ὀρθόδοξη ἀπάντηση στίς πλάνες τῆς. Ἐπίσης μέσω τῆς ομάδας τῆς βοηθοῦσε συγγενεῖς καί θύματα τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» κλονώντας παράλληλη μελέτη ἀπό τά βιβλία καί τά περιοδικά τῆς ὀργάνωσης. Κατάφερε ἔτσι νά βοηθήσει στή μεταστροφή πλήθους πλανημένων ἀδελφῶν μας. Συνέγραψε ἐπίσης τό βιβλίό «Οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ἀπό τό Α στό Ω», πού ἀποτελεῖ μοναδικό ἐγχειρίδιο στήν ἀντιμετώπιση τῆς πλάνης. Ἀρθρογραφοῦσε ἐπίσης σέ κάθε τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος» σέ μόνιμη στήλη γιά θέματα «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά».

Ἡ κ. Ἄννα ἦταν πρότυπο γιά ὅλους μας. Ἐργατική καί συνεπής σέ ὅ,τι εἶχε ἀναλάβει, πολλές φορές ἐργαζόμενη ὑπεράνω τῶν δυνάμεών τῆς, λόγω καί τῶν προβλημάτων ὑγείας πού ἀντιμετώπιζε.

Ἀγαπημένη μου κ. Ἄννα, θέλω νά μιλήσω ἐντελῶς προσωπικά: γιά μένα ἦσουν ἓνα πρότυπο καί μιᾶ μάνα. Ἀπό τά πρώτα νεανικά μου βήματα κοντά στόν π. Ἀντώνιο, μέ ἀντιμετώπισες μέ ἀδολή ἀγάπη. Ἦξερες νά κλέβεις τήν καρδιά τοῦ ἄλλου μέ τό λαμπερό σου χαμόγελο πού δέν τό ἔχασες ἀκόμη καί ὅταν δοκιμαζόσουν σκληρά μέ τήν ὑγεία σου. Αὐτό τό χαμογελαστό πρόσωπο θά μέ συνοδεύει πάντοτε.

Ἐξέρετε, λένε οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἀκόμη καί ἓναν ἄνθρωπο ἄν καταφέρει κάποιος νά ἐπιστρέψει ἀπό τήν πλάνη, τοῦ συγχωροῦνται πλήθος ἁμαρτιῶν. Ἡ κ.

Ἄννα πάλεψε γι' αὐτό μέ ὄλες τίς ἀνθρώ-
πινες δυνάμεις της. Εἶμαι σίγουρος, ὅτι δί-
νει πλέον τήν «καλήν ἀπολογία» ἐνώπιον
τοῦ Κυρίου.

Ἐκ μέρους τῆς Π.Ε.Γ. εὐχομαι στούς
συγγενεῖς καί οἰκείους της τήν ἐξ ὕψους
παρηγορία. Πρέπει νά εἶστε ὑπερήφανοι
πού εἶχατε μιά τέτοια μάνα καί γι'αυτή. Ὁ
Θεός νά τήν ἀναπαύσει ἐν χώρα ζώντων.

**Θ' ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΥ
ΔΙΚΤΥΟΥ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΛΑΤΡΕΙΩΝ**

Μπλαγκόεβγκραντ- Βουλγαρίας, 22-25 Σε-
πτεμβρίου 2016

Τό «Διορθόδοξο Δίκτυο Πρωτοβουλιῶν
Μελέτης Θρησκειῶν καί Καταστροφικῶν
Λατρειῶν», πού ἔχει συγκροτηθεῖ ἀπό
μέλη Ὁρθοδόξων Πρωτοβουλιῶν Γονέ-
ων, οἱ ὁποῖες δραστηριοποιοῦνται στόν
διεθνή Ὁρθόδοξο χῶρο, πραγματοποίη-
σε ἐφέτος τήν 9ῃ Συνάντησή του στό
Μπλαγκόεβγκραντ τῆς Βουλγαρίας. Στό
«Δίκτυο» αὐτό συμμετέχει καί ἡ «Πα-
νελλήνια Ἐνωσις Γονέων γιά τήν Προ-
στασία τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πολιτισμοῦ
τῆς οἰκογένειας καί τοῦ ἀτόμου», ἡ ὁποία
ἐκπροσωπήθηκε ἀπό τόν πρόεδρό της κ.
Κωνσταντῖνο Παπαχριστοδούλου. Παρέ-
στησαν ἐπίσης καί ἐκπρόσωποι Ὁρθοδό-
ξων Ἐκκλησιῶν.

Τό γενικό θέμα τῆς συνάντησης ἦταν
«Ὁ Φονταμενταλισμός: Πιστότητα στήν
παράδοση ἢ νεωτερισμός;». Ἡ Συνάντηση
πραγματοποιήθηκε ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ
Μακαριωτάτου Πατριάρχου Βουλγαρίας
κ. Νεοφύτου καί φιλοξενήθηκε ἀπό τόν
Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νευροκοπίου
Βουλγαρίας κ. Σεραφεῖμ.

Ἡ Συνάντηση, στό τέλος τῶν ἐργασιῶν
της, συνέταξε Πορίσματα, τῶν ὁποίων δη-

μοσιεύουμε στή συνέχεια συνοπτική παρου-
σίαση.

Τά Πορίσματα εἶναι συμπεράσματα
καί προτάσεις τῶν τεσσάρων Ὁμάδων
Ἐργασίας. Ἡ πρώτη Ὁμάδα ἀναφέρθηκε
στά «χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῶν
παραθρησκευτικῶν κινήματων, τῶν ἐπω-
νομαζομένων φονταμενταλιστικῶν». Ἐπίσης
στά χαρακτηριστικά τοῦ «προ-
στατευτικοῦ φονταμενταλισμοῦ» καί
τοῦ «φιλελεύθερου φονταμενταλισμοῦ». Ἀνα-
φέρθηκε ἀκόμη στήν ὑπαρξη φο-
νταμενταλιστικῶν κινήματων ἐντός τοῦ
Ἰσλάμ.

Ἡ δεύτερη Ὁμάδα μελέτησε τόν φοντα-
μενταλισμό, ὅπως αὐτός ἀναπτύσσεται
στός σέκτες καί τίς νέες αἰρέσεις.

Ἡ τρίτη Ὁμάδα ὑπεγράμμισε ὅτι, τό
φαινόμενο τοῦ φονταμενταλισμοῦ, καί-
τοι «εἶναι ξένο πρὸς τήν αὐθεντική καί
γνήσια φύση καί ζωή τῆς Ὁρθόδοξης
Ἐκκλησίας», ἐντούτοις παρουσιάζονται
τέτοια φαινόμενα «σέ ἀκραίους χώρους»
καί ἰδιαίτερα στόν χῶρο τῶν Παλαιοημε-
ρολογιτῶν.

Τέλος, ἡ τέταρτη Ὁμάδα ἀσχολήθηκε
μέ τό θέμα τοῦ «Κινήματος τῶν ὁμοφυ-
λοφίλων», τό ὁποῖο «ἐνῶ παρουσιαζόταν
ὡς ἕνα κίνημα διεκδίκησης ἀνθρωπίνων
καί ἀτομικῶν δικαιωμάτων, σταδιακά
ἐξελίχθηκε σ' ἕνα Κίνημα ἐπιβολῆς κα-
τά ἕνα ἀπόλυτο τρόπο τοῦ ἰδίου τρόπου
ζωῆς».

ΠΕΡΙ ΒΙΟΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

*Λάβαμε καί δημοσιεύουμε τό ἀκόλουθο Δελ-
τίο Τύπου τοῦ Ἱατρικοῦ Συλλόγου Πατρῶν.*

Ἀριθ. Πρωτ. 9666

Πάτρα: 12-9-2016

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Ἱατρικοῦ
Συλλόγου Πατρῶν λόγω τῆς αὐξητικῆς
τάσης πού ἐμφανίζεται τόν τελευταῖο

καιρό στη χρήση μηχανημάτων βιοσυντονισμού (ή βιοανάδρασης) για διαγνωστικούς ή άλλους σκοπούς και με άφορμή την υπ' αρ. Γ3β/ΓΠ/οικ. 63736/24-8-2016 απόφαση του Υπ. Υγείας, οφείλει να πληροφορήσει τους πολίτες προκειμένου να γνωρίζουν σε έκταση τό θέμα για τὰ ακόλουθα:

1. Ο βιοσυντονισμός δέν είναι διαγνωστική μέθοδος μέ τόν ὄρο πού χρησιμοποιεῖται ἀπό τή συμβατική κλασική ἰατρική.
2. Ο βιοσυντονισμός ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐναλλακτικῆς ἰατρικῆς, ὅπως ὁ βελονισμός, ἡ λειτουργική ἐπανατροφodότηση καί ἄλλες ἐναλλακτικές μέθοδοι.
3. Δέν τεκμηριώνεται ἐπιστημονικά ἡ ἀποτελεσματικότητα τῆς μεθόδου.
4. Ἡ κυκλοφορία τῶν μηχανημάτων βιοσυντονισμού, ἀπαιτεῖ τή σήμανση CE.
5. Ἡ ὑπαρξη τῆς τεχνολογίας βιοσυντονισμού δέν ἀποτελεῖ καί προϋπόθεση αὐτόματης ἀποδοχῆς ἐφαρμογῆς τῆς πράξης.

Παρακαλοῦνται οἱ πολῖτες πού ἔχουν λάβει ἢ πρόκειται νά λάβουν ὑπηρεσίες μέ χρήση τέτοιων μηχανημάτων, νά ἐνημερώνουν τὰ ἀρμόδια ἐλεγκτικά ὄργανα (για ἰατροὺς τόν Ἰατρικό Σύλλογο) προκειμένου νά γίνονται οἱ ἀπαραίτητοι ἐλεγχοὶ γιά τήν τήρηση τῶν διατάξεων γιά τήν ἐγκατάσταση καί λειτουργία μηχανημάτων ἰοντιζουσῶν καί μή ἰοντιζουσῶν ἀκτινοβολιῶν.

Γιά τό Διοικητικό Συμβούλιο
 Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
 Άννα Μαστοράκου
 Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
 Γεώργιος Πατριαρχέας

ΧΑΛΟΥΪΝ ΚΑΙ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Λάβαμε καί δημοσιεύουμε τίς ἀκόλουθες ἀνακοινώσεις τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων, τῆς Τεράς Μητροπόλεως Κηφισίας.

2^α Νοεμβρίου 2016

Ανακοίνωση σχετικά μέ τό Halloween (Χάλοουϊν)

Τὰ τελευταῖα χρόνια, τέτοιες ἡμέρες, παρατηρεῖται στά Δημοτικά Σχολεῖα τῆς χώρας, Ἰδιωτικά καί Δημόσια, μία προσπάθεια γνωριμίας τῶν παιδιῶν μέ μία νέα «γιορτή» ἐναρμονισμένη στό πνεῦμα τῆς Νέας Ἐποχῆς. Πρόκειται γιά τό Halloween (Χάλοουϊν), ὅπως προβάλλεται μέσα ἀπό τό μάθημα τῶν Ξένων Γλωσσῶν, εἰδικά στίς πρώτες τάξεις τοῦ Δημοτικοῦ.

Παραφθορά τῆς φράσης AllHallows' Eve, δηλ. «Παραμονή τῶν Ἁγίων Πάντων», τό Χάλοουϊν βρίσκεται στό Ρωμαιοκαθολικό ἐορτολόγιο, ἐορτάζεται στίς 31 Ὀκτωβρίου καί ἔχει χαρακτηριστικά νεκρώσιμο - μνήμης κεκοιμημένων. Οἱ κοσμικές ἐκδηλώσεις τῆς ἡμέρας ὡστόσο, ἔκλουν τήν καταγωγή τους ἀπό τόν ἀρχαῖο κέλτικο παγανισμό (Samhain) σύμφωνα μέ τόν ὁποῖο, κατὰ τήν συγκεκριμένη ἡμέρα «χαλαρώνουν» τὰ στεγανὰ μεταξύ τῶν δύο κόσμων (ζωντανῶν - νεκρῶν) καί τὰ «πνεύματα» γίνονται πιό «δραστήρια».

Σήμερα, εἶναι ἕνα πλήρως ἐμπορευματοποιημένο νεανικό ἔθιμο ὅπου δεσπόζουν οἱ μορφές τῆς μάγισσας, τῆς σκαλισμένης κολοκύθας, τῶν φαντασμάτων καί ξωτικῶν, μέσα ἀπό μεταμφιέσεις, παιχνίδια, τραγούδια καί συναφεῖς δραστηριότητες.

Ἰστοσελίδες Δημοτικῶν σχολείων ἀπό ὅλη τήν Ἑλλάδα προβάλλουν ἀφιερώματα καί ἀναμνηστικές φωτογραφίες ἀπό

έκδηλώσεις τῶν τάξεων ἀφιερωμένες στοῦ Χάλοουϊν. Παράλληλα, ἀρκετὰ κοσμικὰ κέντρα διασκεδάσεως ὑπόσχονται «ξεχωριστές» βραδιές καὶ πάρτι, μὲ κορύφωση τὴν 31ῃ Ὀκτωβρίου.

Ἀξιοσημείωτος πράγματι συγχρονισμὸς τὸ Χάλοουϊν εἰσάγεται δυναμικά.

Τὶ ἄραγε ἀποκομίζει τὸ παιδί ἀπὸ ἓνα τέτοιο ἑορτολογικὸ κομφοῦζιο καὶ μάλιστα στὶς ἡμέρες τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπετείου καὶ τῆς Ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Σκέπης;

Τὸ Γραφεῖο ἐπὶ τῶν αἰρέσεων προειδοποιεῖ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Μητροπόλεως μας ὅτι ἢ ὡς ἄνω ἑορτὴ μόνον ὡς ἀθῶα δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ καὶ τοῦτο διότι:

Ἀποτελεῖ, διὰ τῆς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐξοικειώσεως μὲ τὸ μαγικὸ στοιχεῖο, σταθερὸ προθάλαμο τοῦ Νεοπαγανιστικοῦ κινήματος (Wicca) ποὺ στὴν Ἀμερικὴ κάνει θραύση στὶς νεανικὲς ἡλικίες. Γιὰ δὲ τοὺς νεοπαγανιστὲς, τὸ Χάλοουϊν εἶναι ἐπίσημη ἑορτὴ καὶ συνοδεύεται μὲ ποικίλες τελετὲς.

Δὲν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ποὺ τὰ παιδιὰ ἀποκομίζουν τὴν ἐντύπωση ὅτι ἢ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς νεκροὺς εἶναι ἐφικτή.

Φέρνει στοῦ προσκῆνιο ρωμαιοκαθολικὲς ἑορτὲς (Ἁγίων Πάντων, ἑορτὴ τῶν Ψυχῶν)

μὲ τὴν ἀνάλογη, μὴ ἀποδεκτὴ ὀρθοδόξως θεολογία τους (περὶ καθαρτηρίου πυρός, μακαρίων & εὐλογημένων ὁράσεων, ἀγιότητος κ.λπ.)

Καλλιιεργεῖται μίᾳ αἴσθησι ὁμοιότητος μὲ τὴν ὀρθόδοξη Ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων μὲ ἐπακόλουθη συνέπεια νὰ δημιουργεῖται ἢ ἐντύπωση, ὅτι ἀφοῦ ἔχουμε κοινὲς ἑορτὲς, ἔχουμε καὶ κοινούς ἀγίους.

Ἐτι περαιτέρω πρέπει νὰ τονιστεῖ καὶ ὁ ἀντιπαιδαγωγικὸς χαρακτήρας τοῦ σχολικοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Χάλοουϊν, τόσο ἀπέναντι στοὺς σκοποὺς τῆς ἑλληνορθόδοξης παιδείας μας, ἐφόσον ὑποβιβάζεται ἢ Ἐθνικὴ μας ἐπέτειος, ὅσο καὶ στὶς πρακτικὲς τῆς, ἀφοῦ μὲ τὴν ἑορτολογικὴ συμφόρηση ἐπέρχεται σύγχυση στὰ παιδιὰ ποὺ ἀδυνατοῦν νὰ ἀντιληφθοῦν τὶ ἀκριβῶς γιορτάζεται.

Ὀφείλουμε νὰ ἐξετάζουμε τέτοια φαινόμενα προπαγάνδας καινοφανῶν ἑορτῶν στὴ γενικότερη Νεοεποχίτικη πανθηροσκευακὴ τους προοπτικὴ. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοια, μὴν ἀπομονώνουμε τὸ Halloween ἀπὸ τὴν ἄρτι ἀφιχθεῖσα παγκόσμια ἡμέρα Γιόγκα στὶς 21 Ἰουνίου ἢ τὸ Φεστιβάλ τῶν Χρωμάτων, ποὺ φέρνουν καὶ τὸ Ἰνδουιστικὸ ἑορτολόγιο στοῦ προσκῆνιο.

Ὡς ἐκ τούτου καλοῦνται οἱ γονεῖς νὰ ἀποτρέπουν τὰ παιδιὰ τους ἀπὸ τὴν συμ-

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν καὶ ἐφέτος, στὰ πλαίσια τῆς Π. Ε. Γ., οἱ ἐξῆς Ὅμαδες Μελέτης τοῦ Σκη-νικοῦ τῶν Αἰρέσεων καὶ τῆς Παραθηροσκευακίας:

1. **Ὅμαδα Μελέτης** τῆς ἱστορίας, ἐξέλιξης, διδασκαλίας καὶ δράσεως τῆς **Ἐταιρείας «Σκοπία»** τῶν **«Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά»**. Κάθε Τρίτη, 4.30' -7.30' μ.μ.
2. **Ὅμαδα Μελέτης** τοῦ σκηνικοῦ τῆς **«Νέας Ἐποχῆς»** (Γκουρουϊστικὲς, Ἀποκρυφιστικὲς, Ἐναλλακτικὲς, Νεο Γνωστικὲς, Σατανιστικὲς κ.λπ. ὁμάδες). Κάθε Πέμπτη.
3. **Ὅμαδα Μελέτης** τῶν **Προτεσταντικῶν-Πεντηκοστιανῶν** κινήσεων. Κάθε Δευτέρα, 7.00' -9.00' μ.μ.

Τὰ **Μαθήματα** πραγματοποιοῦνται σὲ αἴθουσα τοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς (Ἀποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετὰ τὴν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. ἐπικοινωνίας: **210 6396 665**.

μετοχή στο Halloween, ένθαρρύνοντάς τα να συμμετέχουν ενεργά στους έορτασμούς της 28ης Οκτωβρίου ή έμπνέοντας τη φιλανθρωπία τών Αγίων Αναργύρων, που έορτάζουν την έπομένη (1η Νοεμβρίου).

Ανακοίνωση σχετικά με τό «Φεστιβάλ τών Χρωμάτων».

Πληροφορούμαστε από τὰ Μ.Μ.Ε. ότι στις 20 Ιουνίου θά πραγματοποιηθεί έκδήλωση στο ΟΑΚΑ με όνομα «Colour Day Festival», (Φεστιβάλ τών Χρωμάτων). Παρουσιάζεται ως ένα νεανικό event που έκτος από ζωντανή μουσική και χορό, περιλαμβάνει τή μαζική ρίψη από τούς συμμετέχοντες χιλιάδων συσκευασιών (σακουλάκια) έγχρωμης σκόνης που θά σκεπάσει τούς παρευρισκόμενους. Η καθησυχαστική διαβεβαίωση ότι ή έν λόγω σκόνη είναι έλεγμένη και ακίνδυνη δέν αίρει τόν βαθύ προβληματισμό και τήν άπορία που προκαλεί ή παρουσίαση τής προέλευσης τού φεστιβάλ από τούς διοργανωτές: «Η ιδέα έρχεται από... αντίστοιχα φεστιβάλ σε Η.Π.Α., Πορτογαλία, Αγγλία & Ίσπανία¹..., ή καταγωγή της όμως προέρχεται από τή διάσημη θρησκευτική γιορτή τών χρωμάτων στην Ίνδια, όπου κάθε άνοιξη γιορτάζεται με εϋλάβεια έδω και χιλιάδες χρόνια!»².

Ο θρησκευτικός χαρακτήρας τής ρίψης ή έπάλειψης με χρώματα στη γιορτή αυτή έχει ποικίλες αναφορές στην ίνδουϊστική μυθολογία³, οί δέ λοιπές έόρτιες έκδηλώσεις συνοδεύονται στις Ίνδιες από μία

μάλλον γνώριμη καρναβαλική συμπεριφορά (οίνοποσία, μουσικές, χορό, άπρεπείς χειρονομίες) καθώς όλα έπιτρέπονται εκείνη τήν ήμέρα! Ένα είδος «όριεντάλ» καρναβάλι έρχεται στη χώρα μας και όπως συμβαίνει με κάθε καρναβάλι, πίσω από τήν «έλαφρά διάθεση» για έκτόνωση και διασκέδαση (με ό,τι αυτά συνεπάγονται) βρίσκεται σταθερό είδωλολατρικό υπόβαθρο.

Είναι όμολογουμένως όμως ή πρώτη φορά που άκούμε να διατυμπανίζεται τό υπόβαθρο αυτό με τρόπο, ώστε να καλεί τούς ενδιαφερόμενους να γνωρίσουν περισσότερο γιά αυτό και τό μητρικό του περιβάλλον, τουτέστιν τήν ίνδουϊστική μισάνθρωπη θρησκεία: τή θρησκεία - όχημα τής «Νέας Έποχής» - καθώς και τις πρακτικές της- που συστηματικά έπιχειρείται να εισβάλλει στον Δυτικό κόσμο.

Η γιόγκα περνάει ως σωματική άσκηση, ή προσευχή αντικαθίσταται από τόν διαλογισμό, ή κλασική ίατρική - φαρμακευτική ύποσκάπτεται από τις «έναλλακτικές» λεγόμενες θεραπείες, άκόμη και στην διασκέδαση τών νέων διαφαίνεται ίνδουϊστικό φόντο. Ο έν Τριάδι άποκαλυφθείς Θεός, έκτοπίζεται από μία συμπαντική θεϊκότητα-θεότητα.

Είναι άραγε τυχαίο ότι τήν έπόμενη ήμέρα, 21/6, στα πλαίσια τής καθιερωθείσης (ή καλλίτερα έπιβληθείσης) από τόν Ο.Η.Ε. παγκόσμιας ήμέρας γιόγκα, διοργανώθηκαν έορταστικές έκδηλώσεις από τόν Πανελλήνιο Σύλλογο γιόγκα στο Άλσος Ν. Σμύρνης; Σύμφωνα μάλιστα με τό πρόγραμμα τών έορτασμών, συμπερίλήφθηκε «πανελλαδικός διαλογισμός» γιά τήν ειρήνη, τήν αγάπη και τήν πνευματική άφύπνιση... Τά αυτά θά πραγματοποιηθούν και σε άλλα σημεία τής Ελλάδας.

Η τοπική μας Έκκλησία, άγωνιώσα γιά τις ψυχές τών χιλιάδων βαπτισμένων στο όνομα τής Παναγίας Τριάδος νέων μας,

1. «Holi Festival of Colours» και <https://www.facebook.com/HoliFestivalOfColoursLondon/>

2. <https://en.wikipedia.org/wiki/Holi>

3. Μπορεί να δηλώνει τὰ παιχνιδίσματα τής Ίνδικης θεότητας Κρίσνα με τις παλλακίδες του ή τήν αγαπημένη του Radha είτε άνάμνηση τής καταστροφής (άποτέφρωσης) κακού πνεύματος τής ίνδικης μυθολογίας και έπάλειψης με τήν τέφρα του, ή άκόμη τόν έρχομό τής πολύχρωμης άνοιξης, με αναφορές στη γονιμότητα κ.λπ.

έχει τὸ ἱερό χρέος τῆς ἐνημέρωσης καὶ ἐπισημάνσης τῶν καταστροφικῶν κινδύνων πού βρίσκονται πίσω ἀπὸ τὶς ἄνω ἐκδηλώσεις. Αὐτονόητο τυγχάνει ὅτι, ὡς χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι, τὸν Χριστὸν ἐνδυσάμενοι,

φυλάσσουμε τὸν χιτῶνα τοῦ Βαπτίσματός μας καὶ τῶν παιδιῶν μας ἀμόλυντο, ἀπέχοντες ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτά, ὅσο «ἄθῳα» ἢ νεανικὰ ἢ ἀνθρωπιστικὰ ἢ «πνευματικὰ» κι ἂν φαίνονται.

**Ο «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» ΠΑΡΑΚΑΛΕΙ ΘΕΡΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ**
Καθότι ἡ συνέχιση τῆς ἐκδόσῆς του βασίζεται
στή δική σας ὑποστήριξη.

Γιὰ τὴν ἀποστολή τῆς οικονομικῆς σας ἐνίσχυσης μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιήσετε τὴν ἔνθετη ταχυπληρωμή, ἡ ὁποία ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικὸ τέλος ἀπὸ τὶς ἄλλες ταχυδρομικὲς ἐπιταγές ἢ νὰ καταθέσετε χρήματα στὸν κατωτέρω τραπεζικὸ λογαριασμὸ τῆς Π.Ε.Γ.

Ἐθνικὴ Τράπεζα: 180/296004-44, IBAN GR 5701101800000018029600444

Ἡ ἀποστολή τῶν ἀποδείξεων σέ ὅσους ἔστειλαν συνδρομὴ γίνεται ἄμεσα. Παρακαλοῦμε, στὸ ἔντυπο τῆς ταχυπληρωμῆς νὰ γράφετε καθαρά, στή θέση «Ἀποστολέας» τὰ στοιχεῖα σας. Παρακαλοῦμε ἐπίσης νὰ γράφετε τὸ τηλέφωνό σας.

ΠΡΟΦΗΤΕΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΠΡΟΦΗΤΕΣ

«Γνήσιος καὶ νόθος προφητικὸς λόγος»

Ποτέ ἄλλοτε, ὅσο στή σημερινὴ ἐποχή, δὲν ὑπῆρξε τόση παραγωγή καὶ διακίνηση «προφητειῶν». Καθημερινά, μέσα ἀπὸ τηλεοπτικὲς ἐκπομπές, ἐφημερίδες εὐρείας κυκλοφορίας, περιοδικὰ, ἰστοσελίδες καὶ Blogs, προβάλλονται σεβάσμιες μορφές ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ὄχι τόσο γιὰ τὴν ἐνάρετη καὶ ὀσιακὴ βιοτὴ τους, ὅσο γιὰ τὸν «προφητικὸ» τους λόγο.

Καὶ ἀναγκαζόμαστε νὰ θέσουμε τὴν λέξη ἐντὸς εἰσαγωγικῶν, ὄχι διότι ἀμφισβητοῦμε πῶς οἱ σύγχρονοι γέροντες ἔχουν προφητικὸ λόγο, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ ὑπερέκθεσή τους ἀπὸ τὰ παραπάνω «μέσα» δημιουργεῖ τεράστιες στρεβλώσεις στὸ μήνυμα τῆς σωτηρίας πού θέλουν νὰ ἐκπέμψουν.

Στὸ παρὸν πόνημα προσπαθήσαμε νὰ ὀριοθετήσουμε τὴν διδασκαλία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν γνήσιο προφητικὸ λόγο, σέ σχέση μέ τὶς νόθες προφητικὲς ἐμπειρίες, πού κατακλύζουν τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία καὶ κυρίως τὴν ἐποχὴ μας.

Ὁ «ὄρυμαγδὸς προφητειῶν», πού κατακλύζει τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο, τὸν ὀδηγεῖ σέ ἀπόλυτη σύγχυση, ἐντείνει τὰ ὑπαρξιακά του προβλήματα καὶ τὸν σπρώχνει σέ ἐπικίνδυνες ἀτραπούς.

Προμηθευθεῖτε το ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα, τὶς «Ἐκδόσεις Σταμούλη», τηλ. 210 5238305 ἢ τὴν Π.Ε.Γ., τηλ. 210 6396665.

ΧΡΗΣΤΟΥ ΤΑΓΑΡΑΚΗ, ΕΡΕΥΝΗΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΙΝΑΙ Η ΓΙΟΓΚΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ-ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ; Είναι ή γιόγκα ως μυϊκή άσκηση κατάλληλη για τη βελτίωση της υγείας;

Έδω και αρκετές δεκαετίες, όρισμένοι κύκλοι προβάλλουν στο δυτικό κόσμο τη γιόγκα ως ιδανική μορφή σωματικής άσκησης.

Επίσης γίνονται μαθήματα-σεμινάρια γυμναστικών ασκήσεων, διδάσκονται στάσεις και κινήσεις του σώματος, όπως αυτές εφαρμόζονται στον ινδουισμό και στον βουδισμό (γιόγκα).

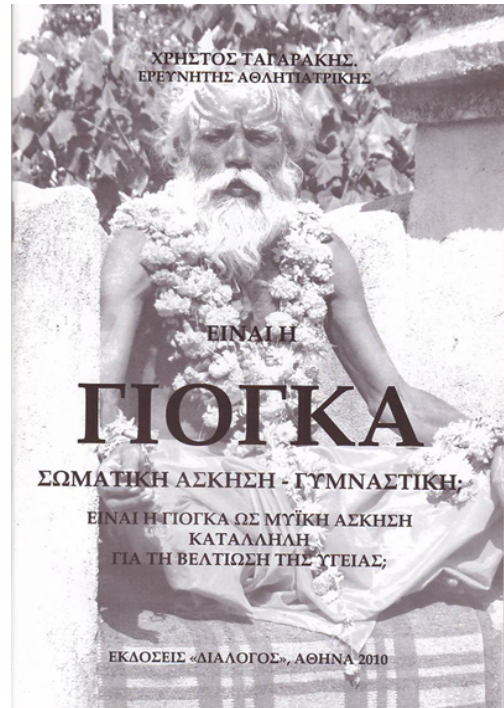
Στό παρόν κείμενο γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστεί το θέμα με τον απλούστερο δυνατό τρόπο.

Σκοπός της μικρής αυτής εργασίας είναι να μπορέσει να αντιληφθεί ο καθένας, ανεξαρτήτως των θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων προτιμήσεών του τις διάφορες πλευρές του ζητήματος.

Η σωματική άσκηση είναι κοινό αγαθό, όπως και η ελευθερία. Ο κάθε ένας έχει το δικαίωμα να γνωρίσει ποιά είναι η αλήθεια για το συγκεκριμένο θέμα.

Μόνο έτσι, θα είναι σε θέση να επιλέξει ελεύθερα, αυτό που ο ίδιος κρίνει ως σωστό.

Η μελέτη γίνεται με βάση τις σύγχρονες απόψεις της ιατρικής, της αθλητιατρικής και της θρησκευσιολογίας.

Σελίδες: 40. Τιμή λιανική: 2 €.

Πώληση χονδρική (για βιβλιοπωλεία) & λιανική: Εκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.
Για αποστολές «επί αντικαταβολή»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Από το **Ραδιοφωνικό Σταθμό της Πειραιϊκής Έκκλησίας,**
91,2 FM, μεταδίδονται οι εκπομπές:

α) «**Αντιαιρετική Δράση**», **Σάββατο, 12.00-12.45.**

Επιμελούνται και παρουσιάζουν οι
Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός και π. Βασίλειος Γεωργόπουλος

β) «**Σεμινάριο Όρθοδόξου Πίστεως**»,
Σάββατο, Χειμερινή ώρα 18.00-19.00, Θερινή ώρα 16.00-17.00.

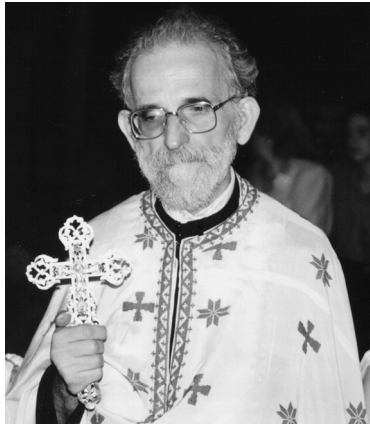
(Αναμεταδίδονται οι όμιλίες που πραγματοποιούνται στο
Ένοριακό Κέντρο του Ι. Ναού Αγίας Παρασκευής Αττικής).

Ίστοσελίδα της **ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:**
www.ecclesia.gr, e-mail: ierasynodos@ecclesia.gr

Ίστοσελίδα της **ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ:**
www.ecclesia.gr/greek/holysynod/commitees/heresies/HERESIES.HTM
e-mail: aireseis@gmail.com τηλ. 210 7272240-3, fax: 210 7272244

Ίστοσελίδα της **Π. Ε. Γ.:** www.ppu.gr τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Ἡ Ὁρθοδοξία μας».
2. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ομάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμὸς, Γκουρουϊσμὸς, “Νέα Ἐποχή”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρῶν σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξο Συνδιασκέψεως (Ἀλιάρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ομάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγικὴ».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Αντώνιο Αλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχή”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάσμα Ὁρθόδοξο Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλχημεία» (τεῦχος 3ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὁμάδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεῦχη 4ο-10ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεῦχη 11ο-15ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεῦχη 16ο-20ο), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
39. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρὰ Β΄), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
40. Κυριάκου Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
41. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
42. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στὸ Ω», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
43. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
44. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἢ γιόγκα σωματικὴ ἄσκηση-γυμναστικὴ»;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
45. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδοῦλου, «Προφήτες καὶ ψευδοπροφήτες», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἱστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
3. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
4. Μ. Ε. Johns, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», γ) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρίσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῇ.